

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

SVEUČILIŠTE U RIJECI
Filozofski fakultet

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

SVEUČILIŠTE U RIJECI
FILOZOFSKI FAKULTET

Studijski program:
preddiplomski sveučilišni studij
Povijest
(dvopredmetni)

Izvedbeni planovi
ljetni semestar akademske godine
2019./2020.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Hrvatska ranosrednjovjekovna povijest		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvo predmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Četvrtkom od 14:30 do 16:00 h, P-106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
	Kabinet	F-438	
	Vrijeme za konzultacije	UTO 13:15-14:15, ČET 11:00-12:00 h	
	Telefon	051/265-732	
	e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme:			
<p>Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori. Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze. Istočna jadranska obala i Bizant u 7. i 8. st. Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustanak kneza Ljudevita. Formiranje Hrvatske Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i Domagoj. Pokršćavanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu. Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protureformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i>. Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Ranosrednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:			
<ul style="list-style-type: none"> - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - kritički interpretirati različite ranosrednjovjekovne teme - argumentirano zaključivati o prošlosti uopće 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0.75	0	

Aktivnost u nastavi i samostalni rad (rad na izvorima)	0.25	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra pišu se dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Studenti će također dobiti na čitanje odabrane izvore za hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest, o kojima će se potom diskutirati na predavanjima.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Hrvatska povijest od 550. do 1100.*, Zagreb: Leykam international, 2018.
 GRAČANIN, Hrvoje, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb: Plejada, 2011. (odabrana poglavlja).
 NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).

Izvori:

KLAJČ, Nada, *Izvori za hrvatsku povijest do 1526. godine*, Zagreb: Školska knjiga, 1972. (odabrani primjeri).
 Konstantin Porfirogenet, *O upravljanju carstvom*, Zagreb: Dom i svijet, 2003. (odabrana poglavlja).
 MATIJEVIĆ SOKOL, Mirjana – SOKOL, Vladimir, *Hrvatska i Nin u doba kneza Branimira*, 2. izd., Zagreb: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, 2005.
 Toma Arhiđakon, *Historia Salonitana. Povijest salonitanskih i splitskih prvosvećenika*, Split: Književni krug, 2003. (odabrana poglavlja).

IZBORNA LITERATURA

BUDAK, Neven, *Prva stoljeća Hrvatske*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 1994.
 GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvatski rani srednji vijek*, Zagreb: Novi Liber, 1995.
 GOLDSTEIN, Ivo, *Hrvati, hrvatske zemlje i Bizant*, Zagreb: FF press, 2003.
 GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.
 KLAJČ, Nada, *Povijest Hrvata u ranom srednjem vijeku*, Zagreb: Školska knjiga, 1975.
 LEVAK, Maurizio, *Slaveni vojvode Ivana. Kolonizacija Slavena u Istri u početnom razdoblju franačke uprave*, Zagreb: Leykam international, 2007.
 MILOŠEVIĆ, Ante (ur.), *Hrvati i Karolinzi*, sv. I i II, Split: MHAS, 2000.
 ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb: Antibarbarus, 2007.
 OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta, 324. – 1453.*, Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga, 2006. (odabrana poglavlja).
 RAUKAR, Tomislav, *Hrvatsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Školska knjiga – Zavod za hrvatsku povijest FF-a, 2007. (odabrana poglavlja).

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Studenti mogu kontaktirati nastavnika: - osobno u vrijeme konzultacija - elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljećni izvanredni	/
Ljetni	23. 6. i 7. 7.
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
5. 3.	Uvod u kolegij i hrvatsku ranosrednjovjekovnu povijest – prostor, vrijeme, izvori.
12. 3.	Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze.
19. 3.	7. i 8. stoljeće. Istočna jadranska obala i Bizant.
26. 3.	Karolinška Istra, Dalmacija i Donja Panonija.
2. 4.	Formiranje sklavinija. Mislav, Trpimir i Hrvatska Kneževina.
9. 4.	Pokrštavanje i crkvena organizacija do sredine 9. st.
16. 4.	Kolokvij 1
23. 4.	Hrvatska Kneževina u drugoj polovini 9. stoljeća.
30. 4.	"Mračno" 10. stoljeće. Splitski crkveni sabori. Kraljevi i kraljica.
14. 5.	Venecija i borbe za istočni Jadran. Krešimir IV. Crkvene reforme 11. stoljeća.
21. 5.	Istra i Kvarner u 10. – 11. stoljeću. Zvonimir, Ugri i promjena dinastije.
28. 5.	Ranosrednjovjekovno društvo. Grad i selo. Arhitektura i umjetnost.
4. 6.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove i probleme hrvatske ranosrednjovjekovne povijesti	Uvod u hrvatski rani srednji vijek - prostor, vrijeme, izvori. Avari, Slaveni i Hrvati – pitanja doseobe i etnogeneze.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

Izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija	Istočna jadranska obala i Bizant u 7. i 8. stoljeću Franci, Istra, Dalmacija i Donja Panonija. Formiranje sklavinija; ustanak kneza Ljudevita. Formiranje Hrvatske	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rad na izvorima (samostalni i grupni) - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Kritički interpretirati različite ranosrednjovjekovne teme	Kneževine; knezovi Mislav, Trpimir i Domagoj. Pokršćavanje i kristijanizacija; crkvena organizacija u 9. stoljeću; ninska biskupija. Vrijeme kneza Branimira; kraj franačke prevlasti; pitanje splitskog nadbiskupa; Bazilije I. "Mračno" 10. stoljeće; splitski crkveni sabori; Tomislav; kraljevi i kraljica; ban; županije. Dinastičke borbe; Venecija i pitanje prevlasti na istočnom Jadranu.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Argumentirano zaključivati o prošlosti uopće	Krešimir IV.; strukture i doseg kraljevske vlasti; hrvatski biskup; crkvene reforme 11. stoljeća; protureformska struja. Zvonimir, Ugri i promjena vladarske dinastije; <i>Pacta conventa</i> . Društvo, društvene promjene i razvoj; počeci feudalnih odnosa; svakodnevni život. Kultura i umjetnost, arhitektura, pismenost. Ranosrednjovjekovna Hrvatska u kontekstu susjednih zemalja i širem europskom.	<ul style="list-style-type: none"> - predavanja - rasprava 	<ul style="list-style-type: none"> - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest rimske civilizacije		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	četvrtkom predavanje od 16,15-18; seminarska grupa A 18,15-19 seminarska grupa B 19,15-20 - P106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Lucijana Šešelj		
	Kabinet	437	
	Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četvrtkom 15-16; petkom 10-11	
	Telefon	051 265 793	
	e-mail	lseselj@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. Počeci Rima, rimsko kraljevstvo: tradicija i arheologija. U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike. Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu. Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije. Kriza republike: reforme braće Grakho. Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat. Građanski rat. Drugi trijumvirat i propast republike. Rimski prodor na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmati. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, detaljnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području. Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje R Hrvatske.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> -nabrojiti, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest -opisati i objasniti povijesnu geografiju Italije i rimskih provincija -kritička analiza povijesnih izvora -na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povijesnom značenju. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA		
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,125	0
Seminar	0,875	10
Kontinuirana provjera znanja 1	1,5	30
Kontinuirana provjera znanja 2	1,5	30
ZAVRŠNI ISPIT	1	30
UKUPNO	6	100
<p>Varijanta 2 sa završnim ispitom</p> <p>Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>		
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI	
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova	
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova	
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova	
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova	
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova	
IV. LITERATURA		
OBVEZNA LITERATURA		
<p>Povijest 3, Helenizam i Rimsko Carstvo (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Italiju i Rim)</p> <p>Povijest 4, Rimsko Carstvo, (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007.</p> <p>Povijest 5, Kasno rimsko carstvo i rani srednji vijek (ur. E.Cravetto/I.Goldstein), Zagreb 2007. (poglavlja koja se odnose na Rimsko carstvo)</p> <p>Sašel Kos, Marjeta <i>Appian and Illyricum</i>, Ljubljana, 2005.</p> <p>Ward, Allen M., Heichelheim, Fritz M., Yeo, Cedric A., <i>History of the Roman People</i>, Routledge, London, New York, 2016.</p>		
IZBORNA LITERATURA		
<p>Carcopino J., Rim u razdoblju najvišeg uspona carstva, Naprijed, Zagreb, 1981.</p> <p>The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 7-14, 1989-2005. (odabrana poglavlja)</p> <p>Grimal P., Rimsko carstvo, Jugoslavija, Beograd, 1968.</p> <p>Lisičar, Petar, <i>Grci i Rimljani</i>, Zagreb 1971. (odabrana poglavlja)</p> <p>Maškin N.A., Historija starog Rima, Naučna knjiga, Beograd (više izdanja)</p> <p>Matijašić, R., <i>Hrvatske zemlje u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb, 2009.</p> <p>Matijašić, R., <i>Povijest hrvatskih zemalja u kasnoj antici od Dioklecijana do Justinijana</i>, Zagreb, 2012.</p> <p>Pallottino M., Etruščani, Zagreb, 2008.</p> <p><i>Stotinu hrvatskih arheoloških nalazišta</i>, Zagreb, 2006.</p> <p>Wilkes, J.J., <i>Dalmatia</i>, London, 1969.</p> <p>Napomena: Studenti će tijekom nastave dobiti upute o korištenju literature, te će u sklopu seminarskog rada dobiti posebne tekstove iz antičkih književnih izvora, te sekundarne literature na kojima će raditi analize.</p>		
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU		
POHAĐANJE NASTAVE		
Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.		
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA		
<ul style="list-style-type: none"> • Usmeno • Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci 		
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA		

Konzultacije prema rasporedu	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
pismeno	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljećni izvanredni	/
Ljetni	17. 06. i 01. 07. 2020. u 12.30 sati
Jesenski izvanredni	3. i 10. 09. 2020. u 12.30 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
5.3.	Kako znamo to što znamo? Uvod u rimsku povijest: izvori i problemi
12.3.	Predrimska Italija: narodi i kulture
19.3.	Od osnutka grada: rana povijest Rima
26.3.	Rana Rimaska Republika: razvoj društvenih i političkih institucija
2.4.	Rimska ekspanzija i njezine posljedice
9.4.	<u>Kolokvij 1</u> Braća Grahko i počeci kraja
16.4.	Marije i Sula
23.4.	Cezar i slom Republike
30.4.	Principat: država, društvo, kultura
14.5.	Pet dobrih careva: vrhunac carstva
21.5.	<u>Kolokvij 2</u> Križa carstva
28.5.	Dioklecijan i njegove reforme
4.6.	Konstantin i kasna antika

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Nabrojati, definirati i opisati osnovne pojmove i probleme vezane uz rimsku povijest.	Počeci Rima u sklopu italskog razvoja brončanog i željeznog doba, s doprinosom grčke kolonizacije i Etruščana. Počeci Rima, rimsko kraljevstvo: tradicija i arheologija.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.
Opisati i objasniti povijesnu geografiju Italije i rimskih provincija.	U okviru prikaza rimske republike, središnja tematika je društvena i politička povijest, te razvitak institucija, napose prava, pri čemu se naglasak stavlja na uređenje i funkcioniranje Republike. Organizacija kulta i važnost obreda u javnom i privatnom životu.	Predavanje. Analiza karata (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Završni pismeni ispit.
Kritička analiza povijesnih izvora.	Ratovi: samnitski, punski, okretanje prema istoku i ratovi s Makedonijom i dominacija u Grčkoj. Osvajanje Hispanije. Kriza republike: reforme braće Grakho. Gaj Marije. Sula. Prvi trijumvirat. Građanski rat. Drugi trijumvirat i propast republike. Rimski prodor na sjeverozapad Ilirika: Histrija, Japudija, Liburnija, Panonija, Delmati. Nakon analitičkog prikaza postanka carstva, podrobnije se prikazuju novi aspekti društvenog razvoja, ponajprije u provincijama. Fenomen romanizacije pokazuje se kao skup procesa koji mijenjaju lik velikog dijela Europe, pri čemu se osobiti naglasak stavlja na municipalizaciju, ulogu vojske, te probleme gospodarstva (zemljoposjed i agrarni odnosi, uloga tržišta i jačanja "naturalne ekonomije", uloga robova, oslobođenika i kolonata). Dat će se primjer studija slučaja za sva razdoblja, s naglaskom na ustroj provincije Dalmacije i Panonije, te koji su vidovi romanizacije u ovom području.	Predavanje. Rad na izvornim povijesnim tekstovima i prikazima arheološkog materijala (samostalno i rad u grupi). Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Seminar.
Na odabranim primjerima objasniti specifičnosti političkog, društvenog i ekonomskog razvoja rimske države i usporediti ih kroz različita razdoblja, ispitivati uzročno-posljedične veze, te zaključivati o njihovom povijesnom značenju.	Zaključni dio obuhvaća razdoblje kasne antike, u okviru kojega se obrađuju kristijanizacija, uspostava dominata, opadanje urbaniteta, te civilizacijski i državni rascjep na istočni i zapadni dio Carstva koji je u podlozi različitih smjerova razvoja u daljnjoj povijesti. Ovo će se prikazati na nekoliko primjera studije slučaja, a poseban naglasak će biti stavljen na područje današnje R Hrvatske.	Predavanje. Rasprava.	Sudjelovanje u raspravi. Kolokvij. Seminar. Završni pismeni ispit.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ranosrednjovjekovna Europa		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvo predmetni)		
Semestar	II.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom od 14:15 do 15:45 h, P-106		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Goran Bilogrivić		
	Kabinet	F-438	
	Vrijeme za konzultacije	UTO 13:15-14:15, ČET 11:00-12:00 h	
	Telefon	051/265-732	
	e-mail	goran.bilogrivic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Na kolegiju se, među ostalim, obrađuju sljedeće teme:			
<p>Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva 5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci; Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija. Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena. Pojava islama i arapska osvajanja. Avari i Panonija. Karolinzi i Karolinško Carstvo. Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi; Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska. Skandinavija i Europa u vikinškom dobu; vikinška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine. Sveto Rimsko Carstvo. Francuska do početka 12. stoljeća. Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara. Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija. Ranosrednjovjekovni identiteti. Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni: <ul style="list-style-type: none"> - opisati i objasniti raznoliku tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe - identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja - kritički interpretirati različite povijesne procese - izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija - argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	

Pohađanje nastave	0.75	0
Aktivnost u nastavi i samostalni rad (rad na izvorima)	0.25	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0.5	25
Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	25
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Tijekom semestra se pišu dva kolokvija, prisustvovanje kojima je obavezno. Mogućnosti naknadnog pisanja ili ispravaka kolokvija neće biti.

Uz pojedinu temu predavanja studenti će dobiti na čitanje određeni izvorni kasnoantički ili ranosrednjovjekovni tekst (<https://sourcebooks.fordham.edu/sbook.asp>), o kojemu će se potom diskutirati na predavanju.

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

BRANDT, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
 GOLDSTEIN, Ivo – GRGIN, Borislav, *Europa i Sredozemlje u srednjem vijeku*, Zagreb: Novi Liber, 2006., str. 13-242.
 LE GOFF, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb: Golden marketing, 1998. (odabrana poglavlja)
 OSTROGORSKI, Georgije, *Povijest Bizanta*, Zagreb: Golden marketing, 2006. (odabrana poglavlja)
 CURTA, Florin, *Southeastern Europe in the Middle Ages 500 – 1250*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006. (odabrana poglavlja)
 CURTA, Florin, *Eastern Europe in the Middle Ages (500 – 1300)*, sv. 1 - 2, Leiden – Boston: Brill, 2019. (odabrana poglavlja)

IZBORNA LITERATURA

BLOCH, Marc, *Feudalno društvo*, Zagreb: Golden marketing, 2001.
 BROWN, Peter R. L., *The rise of Western Christendom: triumph and diversity, A. D. 200-1000*, 2. izd., Oxford: Blackwell, 2004.
 GRAČANIN, Hrvoje, *Južna Panonija u kasnoj antici i ranom srednjovjekovlju (od konca 4. do konca 11. stoljeća)*, Zagreb: Plejada, 2011.
 LOPEZ, Roberto, *Rođenje Evrope. Stoljeća V – XIV*, Zagreb: Školska knjiga, 1978.
 NOBLE, Thomas F. X. (ur.), *From Roman Provinces to Medieval Kingdoms*, London – New York: Routledge, 2006.
 NOËL, Jean-Francois, *Sveto Rimsko Carstvo*, Zagreb: Barbat, 1998.
 NIKOLIĆ JAKUS, Zrinka (ur.), *Nova zraka u europskom svjetlu. Hrvatske zemlje u ranome srednjem vijeku (oko 550 – oko 1150)*, Zagreb: Matica hrvatska, 2015. (odabrana poglavlja).
 ORTHALI, Gherardo, CRACCO, Giorgio et al., *Povijest Venecije*, sv. I., Zagreb: Antibarbarus, 2007.
Povijest 5: Kasno Rimsko Carstvo i rani srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)
Povijest 6: Rani i razvijeni srednji vijek, ur. Enrico Cravetto – Ivo Goldstein, Zagreb: Europapress Holding, 2007. (odabrana poglavlja)
 WICKHAM, Chris, *Framing the Early Middle Ages: Europe and the Mediterranean, 400-800*, Oxford: Oxford University Press, 2006.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obavezni prisustvovati na 70% sati. Prisutnost na nastavi mora biti aktivna. To znači da se od studenata očekuje da dolaze spremni na nastavu i da odrade sve prethodno zadane obaveze i zadatke.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Merlin, oglasna ploča, web stranice, elektronička pošta.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Studenti mogu kontaktirati nastavnika: - osobno u vrijeme konzultacija - elektroničkom poštom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Pismeno.	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proletni izvanredni	/
Ljetni	18. 6. i 2. 7.
Jesenski izvanredni	1. i 8. 9.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
3. 3.	Uvod u kolegij. Vrijeme i prostor – kasna antika i rani srednji vijek. Kasno Rimsko Carstvo.
10. 3.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu; kršćanstvo u kasnoj antici.
17. 3.	Kraljevstvo Ostrogota u Italiji; Britanija i Hispanija od 5. do 8. stoljeća.
24. 3.	Slaveni; Avari i Panonija 6. – 7. stoljeća.
31. 3.	Bizant do sredine 7. stoljeća; pojava islama i arapska osvajanja.
7. 4.	Langobardi; Merovinci i Franačko Kraljevstvo do sredine 8. stoljeća.
14. 4.	Karolinzi i Karolinško Carstvo.
21. 4.	Kolokvij 1
28. 4.	Vikinško doba; Engleska do normanskog osvajanja; počeci Rusije.
15. 5.	Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi: Moravska, Češka, Poljska.
12. 5.	Srbija, Bugari i Bizant do dinastije Komnena.
19. 5.	Sveto Rimsko Carstvo i Francuska u 10. – 11. st.
26. 5.	Ranosrednjovjekovno papinstvo; crkveni redovi i samostani; crkveni raskol 1054. i reforme druge polovine 11. stoljeća.
2. 6.	Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.
9. 6.	Kolokvij 2

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE	METODE VREDNOVANJA

		(metode poučavanja i učenja)	
Opisati i objasniti raznolikost tematiku ranosrednjovjekovnog razdoblja povijesti Europe.	Razdoblje velikih seoba i nestanak Rimskog Carstva na zapadu. Germanska kraljevstva	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Identificirati, definirati i objasniti osnovne pojmove ranog srednjovjekovlja.	5. – 8. stoljeća; Ostrogoti; Franci; Gepidi; Langobardsko Kraljevstvo; Britanija; Hispanija.	- predavanja - rasprava	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Kritički interpretirati različite povijesne procese.	Istočno Rimsko Carstvo – Bizant do dinastije Komnena. Pojava islama i arapska osvajanja.	- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Izdvojiti i razlikovati sačuvane izvorne podatke od naknadnih interpretacija.	Avari i Panonija. Karolinzi i Karolinško Carstvo. Formiranje slavenskih država u srednjo- i jugoistočnoj Europi;	- predavanja - rasprava - rad na izvorima (samostalni i grupni)	- kolokviji - sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit
Argumentirano interpretirati te zaključivati o širokom spektru europske ranosrednjovjekovne problematike.	Moravska; Karantanija; Srbija; Poljska. Skandinavija i Europa u vikinškom dobu; vikinška kolonizacija sjeverozapadnog Atlantika; formiranje ranosrednjovjekovne ruske kneževine. Sveto Rimsko Carstvo. Francuska do početka 12. stoljeća. Ranosrednjovjekovno kršćanstvo i papinstvo; crkveni raskol 1054.; reforme druge polovine 11. st.; sukob pape i njemačkog cara. Normanska osvajanja – Britanija, Sicilija i južna Italija. Ranosrednjovjekovni identiteti. Društvo i svakodnevni život u ranome srednjem vijeku; poljoprivreda, obrti i trgovina; počeci feudalizma.	- predavanja - rasprava	- sudjelovanje u raspravi - završni pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Europe od 16. do 18. stoljeća		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 12.15-15.00, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
	Kabinet	447	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 11,00 do 12,30 Petkom od 15,00 do 16,30		
	Telefon	051 265 730	
	e-mail	mcutic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: Zemljopisna otkrića i počeci kolonijalizma. Najznačajnije ličnosti novoga vijeka: Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., AlbrechtWallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Filip V., Marija Terezija, Josip II., Pio VI., Karlo XII., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson, Abraham Lincoln i dr. Crkvena povijest: reformacija i protureformacija (luteranstvo, kalvinizam, cvinglijanstvo), Tridentinski koncil, crkveni redovi, Papinska država i dr. Kolonije i kolonijalna carstva: Španjolske, Portugala, Engleske, Francuske, Nizozemske. Emigracije. Arapi, Mlečani, Dubrovčani, Osmanlije. Gusari i pirati. Ratniskobijeprijepori: RatCambraiskelige, carsko-francuskiskobijeprijepori, Kandijskirat, Tridesetogodišnji rat, ratoviza španjolsku, poljskuiaustrijskubaštinuidr.</p> <p>Revolucije: nizozemska, engleska, francuska, američka.Mirovniugovori: Cateau-Cambresis, Westfalijskimir, Nijmegen, SrijemskiKarlovcidr.Pomorstvo. Trgovina. Vjera. Običaji. Poseban osvrt na Istru, Hrvatsko primorje i Dalmaciju. Društvo, politika, ratovi, suživot. Posebni osvrt na Italiju: obitelj Borgia, obitelj Medici. Pobune narodnih masa, habsburški i burbonski apsolutizam, tajna društva, ustavni pokreti.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da nakon položenog ispita studenti postići razinu koja će im omogućiti da budu u stanju prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti, kako bi mogli usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.</p> <p>Očekuje se pravilno tumačenje događaja i procesa, osoba i kronologije.</p> <p>Očekuje se da će moći objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
*		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1.125	0	
Seminarski rad	1.375	20	
Kolokvij	1.75	40	
ZAVRŠNI ISPIT	1.75	40	
UKUPNO	6	100	
Opće napomene:			

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI. - XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004.

The Times. Povijestsvijeta, Zagreb, 2002. (ilustriranoizdanje: The Times. Atlas svjetskepovijesti, Zagreb, 1986.)

Hrvatska. Europa. Svijet. Kronologija (uredio Ivo Goldstein), Zagreb 2002.

Za seminar:

Jakov Stipišić, Pomoćnepovijesneznosti u teorijiipraksi, Zagreb, 1991.

Franjo Šanjek, Latinska paleografija i diplomatika, Zagreb, 2004.

Bartol Zmajić, Heraldika, sfragistika, genealogija, veksilologija, rječnik heraldičkog nazivlja, Zagreb, 1996.

IZBORNA LITERATURA

Povijest svijeta od početka do danas, Zagreb 1990., 2. izdanje.

Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. 11.-14., Rijeka 1977.-78.

August Franzen, Pregled povijesti crkve, Zagreb 1970.

Lovorka Čoralić, Venecija - Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike, Samobor 2004.

Jean-François Noel, Sveto Rimsko Carstvo, Zagreb 1998.

Dirlmeier – Gestrich – Herrmann – Hinrichs – Klessmann - Reulecke, PovijestNjemačke, Zagreb 1999.

Erich Zöllner - Therese Schüssel, PovijestAustrije, Zagreb 1997.

A. J. P. Taylor, HabsburškaMonarhija 1809.-1918., Zagreb 1990.

Jean Carpentier - François Lebrun, PovijestFrancuske, Zagreb 1999.

Josef Matuz, OsmanskoCarstvo, Zagreb 1992.

Peter Hanak, PovijestMađarske, Zagreb 1995.

Giuliano Procacci, Povijest Talijana, Zagreb 1996.

Sellers - May - Mc Millen, Povijest Sjedinjenih Američkih Država, Zagreb 1996.

G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956.

Asa Briggs, Socijalna povijest Engleske, Zagreb 2003.

Marjorie Barnard, A Historyof Australia, Sydney 1980.

FernandBraudel, Civilizacijekrozpovijest, Zagreb 1990.

FernandBraudel, Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća, vol. 1.-3., Zagreb 1992.

FernandBraudel, Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II., sv. 1.-2., Zagreb 1997.-1998.

Maurice Dobb, Studije o razvoju kapitalizma, Zagreb 1961.

Louis Gottschalk – Loren C. MacKinney – Earl H. Pritchard, Historija čovječanstva: svezak četiri: Temelji

modernog svijeta; knjiga prva: Uvod; Politička, ekonomska i društvena pozadina – važniji vjerski događaji 1300-

1500; knjiga druga: Važniji vjerski događaji 1500-1775; Politička i društvena misao 1300-1775; knjiga treća:

Pismeno priopćavanje i lijepa književnost, likovna umjetnost i glazba; Znanost i tehnologija između 1300. i 1530.

(otprilike); knjiga četvrta: Znanost i tehnologija; Tehnologija i društvo; Školstvo, Zagreb 1974.

Drago Rokandić, Triplex Confinium: ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500.-1800., Zagreb 2003.

Albert Soboul, Francuska revolucija, Zagreb 1989.

Alexis de Tocqueville, Stari režim i revolucija, Zagreb 1994.

Bartolomé Bennassar, Storia dell'Inquisizione spagnola dal XV al XIX secolo, Milano 1980.

Romano Canosa, Lepanto: Storia della "Lega Santa" contro i Turchi, Roma 2000.

Mario Caravale – Alberto Caracciolo, Lo Stato pontificio nell'età moderna, Torino 1978.

Furio Diaz, Granducato di Toscana, Torino 1986.

John H. Elliott, Richelieu e Olivares, Torino 1992.

Robert J. W. Evans, Felix Austria: L'ascesa della Monarchia Asburgica, Bologna 1981.

Angelo Geatti, Napoleone Bonaparte e il Trattato di Campoformido del 1797: La verità sul luogo della firma e sul monumento della pace, Udine 1989

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezatno. U slučaju preklapanja smije se izostati maksimalno 50 %. Student koji iz bilokojih razloga izostane više, ne može dobiti potpis nositelja kolegija, niti pristupiti završnom ispitu. Uvjet pristupanja završnom ispitu je također ispunjenje seminarskih obveza i položen kolokvij.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglasnoj ploči Odsjeka i na web stranicama Odsjeka za povijest.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama Odsjeka za povijest.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proletni izvanredni	/
Ljetni	17.6. u 12h, 8.7. u 12h
Jesenski izvanredni	2.9. u 12h, 9.9. u 12h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
6.3.	Stvaranje carstva Karla V.
13.3.	Reformacija
20.3.	Katolička konfesionalizacija
27.3.	Tridesetogodišnji rat kao općeeuropski sukob
3.4.	Kolekvij Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj
17.4.	Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj Velika francuska revolucija
24.4.	Osmansko Carstvo u novom vijeku
8.5.	Kolokvij Engleska u novom vijeku I.dio
15.5.	Engleska u novom vijeku II. dio
22.5.	Nastanak i razvoj SAD-a
29.5.	Mletačka Republika u novom vijeku
5.6.	Posjet Državnom arhivu u Rijeci- Prosvijećeni apsolutizam
12.6.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. Na temelju povijesnih izvora	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja	Mletačka Republika, Osmansko Carstvo, Engleska, Francuska, Sveto Rimsko Carstvo Njemačke Narodnosti, Sjedinjene Američke Države i dr. u novom vijeku	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Pravilno tumačiti događaje i procese, osobe i kronologiju	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara	Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Europe od 16. do 18. stoljeća		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	IV.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	6		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Petkom 12.15-15.00, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Čutić Gorup		
	Kabinet	447	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom od 11,00 do 12,30 Petkom od 15,00 do 16,30		
	Telefon	051 265 730	
	e-mail	mcutic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij uključuje sljedeće sadržaje: Zemljopisna otkrića i počeci kolonijalizma. Najznačajnije ličnosti novoga vijeka: Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., AlbrechtWallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Filip V., Marija Terezija, Josip II., Pio VI., Karlo XII., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson, Abraham Lincoln i dr. Crkvena povijest: reformacija i protureformacija (luteranstvo, kalvinizam, cvinglijanstvo), Tridentinski koncil, crkveni redovi, Papinska država i dr. Kolonije i kolonijalna carstva: Španjolske, Portugala, Engleske, Francuske, Nizozemske. Emigracije. Arapi, Mlečani, Dubrovčani, Osmanlije. Gusari i pirati. Ratnisukobiiiprijepori: RatCambraiskelige, carsko-francuskisukobi, Kandijskirat, Tridesetogodišnji rat, ratoviza španjolsku, poljskuiaustrijskubaštinuidr.</p> <p>Revolucije: nizozemska, engleska, francuska, američka.Mirovniugovori: Cateau-Cambresis, Westfalijskimir, Nijmegen, SrijemskiKarlovcidr.Pomorstvo. Trgovina. Vjera. Običaji. Poseban osvrt na Istru, Hrvatsko primorje i Dalmaciju. Društvo, politika, ratovi, suživot. Posebni osvrt na Italiju: obitelj Borgia, obitelj Medici. Pobune narodnih masa, habsburški i burbonski apsolutizam, tajna društva, ustavni pokreti.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Očekuje se da nakon položenog ispita studenti postići razinu koja će im omogućiti da budu u stanju prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti, kako bi mogli usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja.</p> <p>Očekuje se pravilno tumačenje događaja i procesa, osoba i kronologije.</p> <p>Očekuje se da će moći objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
*		X	
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1.125	0	
Seminarski rad	1.375	20	
Kolokvij	1.75	40	
ZAVRŠNI ISPIT	1.75	40	
UKUPNO	6	100	
Opće napomene:			

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Slaven Bertoša, Svjetska povijest modernoga doba (XVI. - XIX. stoljeće) s posebnim osvrtom na Apeninski poluotok, Zagreb 2004.

The Times. Povijestsvijeta, Zagreb, 2002. (ilistarijeizdanje: The Times. Atlas svjetskepovijesti, Zagreb, 1986.)

Hrvatska. Europa. Svijet. Kronologija (uredio Ivo Goldstein), Zagreb 2002.

Za seminar:

Jakov Stipišić, Pomoćnepovijesneznosti u teorijiipraksi, Zagreb, 1991.

Franjo Šanjek, Latinska paleografija i diplomatika, Zagreb, 2004.

Bartol Zmajić, Heraldika, sfragistika, genealogija, veksilologija, rječnik heraldičkog nazivlja, Zagreb, 1996.

IZBORNA LITERATURA

Povijest svijeta od početka do danas, Zagreb 1990., 2. izdanje.

Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. 11.-14., Rijeka 1977.-78.

August Franzen, Pregled povijesti crkve, Zagreb 1970.

Lovorka Čoralić, Venecija - Kraljica mora s lagunarnih sprudova: povijest Mletačke Republike, Samobor 2004.

Jean-François Noel, Sveto Rimsko Carstvo, Zagreb 1998.

Dirlmeier – Gestrich – Herrmann – Hinrichs – Klessmann - Reulecke, PovijestNjemačke, Zagreb 1999.

Erich Zöllner - Therese Schüssel, PovijestAustrije, Zagreb 1997.

A. J. P. Taylor, HabsburškaMonarhija 1809.-1918., Zagreb 1990.

Jean Carpentier - François Lebrun, PovijestFrancuske, Zagreb 1999.

Josef Matuz, OsmanskoCarstvo, Zagreb 1992.

Peter Hanak, PovijestMađarske, Zagreb 1995.

Giuliano Procacci, Povijest Talijana, Zagreb 1996.

Sellers - May - Mc Millen, Povijest Sjedinjenih Američkih Država, Zagreb 1996.

G. M. Trevelyan, Povijest Engleske, Zagreb 1956.

Asa Briggs, Socijalna povijest Engleske, Zagreb 2003.

Marjorie Barnard, A Historyof Australia, Sydney 1980.

FernandBraudel, Civilizacijekrozpovijest, Zagreb 1990.

FernandBraudel, Materijalna civilizacija, ekonomija i kapitalizam od XV. do XVIII. stoljeća, vol. 1.-3., Zagreb 1992.

FernandBraudel, Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II., sv. 1.-2., Zagreb 1997.-1998.

Maurice Dobb, Studije o razvoju kapitalizma, Zagreb 1961.

Louis Gottschalk – Loren C. MacKinney – Earl H. Pritchard, Historija čovječanstva: svezak četiri: Temelji

modernog svijeta; knjiga prva: Uvod; Politička, ekonomska i društvena pozadina – važniji vjerski događaji 1300-

1500; knjiga druga: Važniji vjerski događaji 1500-1775; Politička i društvena misao 1300-1775; knjiga treća:

Pismeno priopćavanje i lijepa književnost, likovna umjetnost i glazba; Znanost i tehnologija između 1300. i 1530.

(otprilike); knjiga četvrta: Znanost i tehnologija; Tehnologija i društvo; Školstvo, Zagreb 1974.

Drago Rokandić, Triplex Confinium: ili o granicama i regijama hrvatske povijesti 1500.-1800., Zagreb 2003.

Albert Soboul, Francuska revolucija, Zagreb 1989.

Alexis de Tocqueville, Stari režim i revolucija, Zagreb 1994.

Bartolomé Bennassar, Storia dell'Inquisizione spagnola dal XV al XIX secolo, Milano 1980.

Romano Canosa, Lepanto: Storia della "Lega Santa" contro i Turchi, Roma 2000.

Mario Caravale – Alberto Caracciolo, Lo Stato pontificio nell'età moderna, Torino 1978.

Furio Diaz, Granducato di Toscana, Torino 1986.

John H. Elliott, Richelieu e Olivares, Torino 1992.

Robert J. W. Evans, Felix Austria: L'ascesa della Monarchia Asburgica, Bologna 1981.

Angelo Geatti, Napoleone Bonaparte e il Trattato di Campoformido del 1797: La verità sul luogo della firma e sul monumento della pace, Udine 1989

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Pohađanje nastave je obvezatno. U slučaju preklapanja smije se izostati maksimalno 50 %. Student koji iz bilokojih razloga izostane više, ne može dobiti potpis nositelja kolegija, niti pristupiti završnom ispitu. Uvjet pristupanja završnom ispitu je također ispunjenje seminarskih obveza i položen kolokvij.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Informacije o kolegiju studenti će dobiti na prvom predavanju. Studenti mogu dobiti informacije na konzultacijama, mailom, na oglasnoj ploči Odsjeka i na web stranicama Odsjeka za povijest.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Kontaktiranje s profesorom moguće je na konzultacijama i mailom. Preporučuje se redovito pratiti službene obavijesti na web stranicama Odsjeka za povijest.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Usmeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proletni izvanredni	/
Ljetni	17.6. u 12h, 8.7. u 12h
Jesenski izvanredni	2.9. u 12h, 9.9. u 12h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
6.3.	Stvaranje carstva Karla V.
13.3.	Reformacija
20.3.	Katolička konfesionalizacija
27.3.	Tridesetogodišnji rat kao općeeuropski sukob
3.4.	Kolekvij Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj
17.4.	Jačanje monarhijske vlasti u Francuskoj Velika francuska revolucija
24.4.	Osmansko Carstvo u novom vijeku
8.5.	Kolokvij Engleska u novom vijeku I.dio
15.5.	Engleska u novom vijeku II. dio
22.5.	Nastanak i razvoj SAD-a
29.5.	Mletačka Republika u novom vijeku
5.6.	Posjet Državnom arhivu u Rijeci- Prosvijećeni apsolutizam
12.6.	Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
prepoznati, argumentirano definirati, opisati i kritično protumačiti najvažnija pitanja iz europske novovjekovne povijesti	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. Na temelju povijesnih izvora	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Usporediti postojeće raznovrsnosti između pojedinih područja	Mletačka Republika, Osmansko Carstvo, Engleska, Francuska, Sveto Rimsko Carstvo Njemačke Narodnosti, Sjedinjene Američke Države i dr. u novom vijeku	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Pravilno tumačiti događaje i procese, osobe i kronologiju	Zemljopisna otkrića, kolonijalizam, reformacija, katolička konfesionalizacija, ratni sukobi, revolucije, mirovni ugovori i dr. Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar
Objasniti sintezu povijesnih procesa u vrijeme vladavine pojedinih vladara	Karlo V., Henrik VIII., Filip II., Elizabeta I., Henrik IV., Albrecht Wallenstein, Luj XIV., Oliver Cromwell, Luj XV., Marija Terezija, Josip II., Petar Veliki, Katarina Velika, Fridrik II., Thomas Jefferson i dr.	predavanje rad na tekstu diskusija frontalni rad, grupni rad izlaganja studenata	pismeni ispit (kolokvij) usmeni ispit seminar

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Novovjekovna povijest Hrvatske od 16. do 18. stoljeća
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)
Semestar	IV.
Akadska godina	2019./20.
Broj ECTS-a	6
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+30+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja: ponedjeljak 8,15-10,00 učionica 402 Seminari: ponedjeljak 10,15-12,00 učionica 101/102
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogovč
	Kabinet 443
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljak 12,00-13,00 srijeda 14,00-14,00
	Telefon 051/265-733
	e-mail d.bozic@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	
	Kabinet
	Vrijeme za konzultacije
	Telefon
	e-mail
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko područje u novome vijeku. Historiografija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Hrvatska u sastavu Habsburške Monarhije. Borba Hrvata za opstanak u 16. stoljeću. Situacija nakon bitke na Mohačkom polju. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Slavonija i Hrvatska kao glavna bojišta s Turcima. Petar Kružić i obrana Klisa. Pad Klisa 1537. Turska Hrvatska. Zauzimanje Budima 1541. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Bihać - ključ obrane dijela Hrvatske. Bitka kod Siska 1593. Zaustavljanje turskog osvajanja Hrvatske. Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Nastanak Vojne Hrvatske i Slavonije ili Vojne Krajine. Osnutak Karlovca 1579. Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I. Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske. Ratovi za oslobođenje od Turaka. Kliški i senjski uskoci. Mir u Srijemskim Karlovcima 1699. godine i njegovo značenje. Počeci sukoba s mađarskim plemstvom. Zakon o nasljeđivanju prijestolja iz 1712. godine. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata. Gospodarski razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	
Po završetku nastave iz navedenog predmeta student će moći:	
<ul style="list-style-type: none"> - navesti povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti - objasniti i usporediti povijesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka - prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog	

hrvatskog društva - sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka - procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese hrvatskog ranog novog vijeka			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			multimedija i sustav Merlin
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	1,5		
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij 1)	1	20	
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij 2)	1	20	
Seminar	1	20	
ZAVRŠNI ISPIT (~~usmeni~~) (pismeni)	1,5	40	
UKUPNO	6	100	
<p>Opće napomene:</p> <p>Varijanta 2 sa završnim ispitom Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova. - Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova. <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova		
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova		
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova		
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova		
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova		
IV. LITERATURA			
OBVEZNA LITERATURA			
1. Budak, Neven, Hrvatska i Slavonija u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007. 2. Holjevac, Željko – Moačanin, Nenad, Hrvatsko-slavonska Vojna krajina i Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007. 3. Vrandečić, Josip – Bertoša, Miroslav, Dalmacija, Dubrovnik i Istra u ranome novom vijeku, Zagreb, 2007.			
IZBORNA LITERATURA			
Adamček, Josip, Agrarni odnosi u Hrvatskoj od sredine XV. do kraja XVII. stoljeća, Zagreb, 1980. Bertoša, Miroslav, Istra. Jadran. Sredozemlje: identiteti i imaginarij, Zagreb, 2003. Blažević, Zrinka, Vitezovićeve Hrvatska između stvarnosti i utopije. Zagreb, 2002. Bogović, Mile, Katolička Crkva i pravoslavlje u Dalmaciji za mletačke vladavine, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1993. Bracewell, Wendy, Senjski uskoci. Piratstvo, razbojništvo i sveti rat na Jadranu u 16. stoljeću, Zagreb, 1997. Gross, Mirjana (ur.), Društveni razvoj u Hrvatskoj od 16. do početka 20. stoljeća, Zagreb, 1981., 15-173. Kaser, Karl, Slobodan seljak i vojnik. I – Rana krajiška društva, 1545.-1754., II – Povojačeno društvo, 1754.-1881., sv. I-II, Zagreb, 1997. Lonza, Nella. Pod plaštem pravde, Dubrovnik, 1997. Ljudi 18. stoljeća na hrvatskom prostoru, Zagreb, 2016.			

Mayhew, Tea, Dalmatia between the Venetian and Ottoman Rule, Rim, 2008.
 Močanin, Nenad, Turska Hrvatska. Hrvati pod vlašću Osmanskog Carstva do 1791. - preispitivanja, Zagreb, 1999.
 Mogorović Crljenko, Marija, Druga strana braka. Nasilje i ilegitimnost u (izvan)bračnim vezama na području Porečke biskupije u prvoj polovici 17. stoljeća, Zagreb, 2012.
 Roksandić, Drago, Triplex Confinium ili o granicama i regijama hrvatske povijesti, Zagreb, 2003.
 Shek Brnardić, Teodora, Svijet Baltazara Adama Krčelića: obrazovanje na razmeđu tridentskoga katolicizma i katoličkoga prosvjetiteljstva. Zagreb, 2009.
 Štefanec, Nataša, Država ili ne. Ustroj Vojne krajine 1578. godine i hrvatsko-slavonski staleži u regionalnoj obrani i politici, Zagreb, 2011.
 U potrazi za mirom i blagostanjem – Hrvatske zemlje u 18. stoljeću, Zagreb, 2013.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, mrežna stranica fakulteta, mrežna stranica Odsjeka za povijest, sustav Merlin.

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Usmeno, pismeno, e-pošta, sustav Merlin.

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno ~~i usmeno~~.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15. i 29. 6. 2020. u 9,00 sati
Jesenski izvanredni	31. 8. i 7. 9. 2020. u 9,00 sati

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
	PREDAVANJA
2.3.2020.	Uvod: objašnjenje načina rada, obrazloženje odabira tema i koncepcije predavanja Pregled relevantne historiografije i historiografskih tema ranonovovjekovne hrvatske povijesti.
9.3.2020.	Uvod u hrvatski rani novi vijek: pojmovi, kategorije, kronološke i prostorne odrednice, komparacija povijesnih procesa hrvatskog i europskog ranog novog vijeka
16.3.2020.	Prostor. Teritoriji i jurisdikcije od 16. do 18. stoljeća. Sukob triju imperija na prostoru hrvatskih povijesnih zemalja. Etabliranje Habsburgovaca u regiji, osmanska ekspanzija, dosezi mletačke vlasti.
23.3.2020.	Institucionalni ustroj Hrvatsko-Slavenskog Kraljevstva (kralj, kraljevske institucije u Ugarsko-hrvatskom kraljevstvu i Austrijskim nasljednim zemljama, kraljevinske institucije Hrvatsko-Slavenskog Kraljevstva). Institucionalni ustroj krajeva pod osmanskom vlašću. Institucionalni ustroj Dubrovačke Republike, Istre i Dalmacije.
30.3.2020.	~~Institucionalni ustroj krajeva pod osmanskom vlašću. Institucionalni ustroj Dubrovačke Republike, Istre i Dalmacije.~~ Vojna Krajina u Hrvatsko-Slavenskom Kraljevstvu do 1630-ih. Nastanak vojnih institucija. Isprepletenost vojnih i civilnih institucija i teritorijalnih nadležnosti. Serhat i mletačka krajina. Vojna Krajina od 1630-ih do kraja 18. stoljeća. Teritorijalizacija i militarizacija, reformno 18. stoljeće.
6.4.2020.	~~Kolekvij 4~~ Društveno raslojavanje I. Povlašteni društveni slojevi (plemstvo, patricijat, slobodnjaci, itd.) Sustav fiskalnih, političkih, fiskalnih, seniorskih i statusnih prava i privilegija. Vojna i civilna podložništva. Porezni sustavi. Seljačke bune u hrvatskim zemljama u ranom novom vijeku.

20.4.2020.	Vojna Krajina u Hrvatsko-Slavenskom Kraljevstvu do 1630-ih. Nastanak vojnih institucija. Isprepletanost vojnih i civilnih institucija i teritorijalnih nadležnosti. Serhat i mletačka krajina. Vojna Krajina od 1630-ih do kraja 18. stoljeća. Teritorijalizacija i militarizacija, reformno 18. stoljeće. Kolokvij 1
27.4.2020.	Društveno raslojavanje I. Povlašteni društveni slojevi (plemstvo, patricijat, slobodnjaci, itd.) Sustav fiskalnih, političkih, fiskalnih, seniorskih i statusnih prava i privilegija. Vojna i civilna podložništva. Porezni sustavi. Seljačke bune u hrvatskim zemljama u ranom novom vijeku. Demografija hrvatskog ranonovovjekovlja. Migracije, seobe, etnička miješanja, akulturacije i asimilacije. Ekohistorijske teme hrvatskog ranonovovjekovlja. Crkvene hijerarhije, vjerska opredjeljenja (katolici, pravoslavni, protestanti, muslimani, itd.), reformacija i protureformacija.
4.5.2020.	Povijest svakodnevice i povijesna antropologija hrvatskih zemalja i ranom novom vijeku. Kulturna povijest hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku. Pisana kultura. Tiskare u hrvatskim povijesnim zemljama i široj regiji. Gradovi, crkvene institucije i plemićki dvorovi kao izvorišta pismenosti i literarnog stvaralaštva. (2 sata)
11.5.2020.	Demografija hrvatskog ranonovovjekovlja. Migracije, seobe, etnička miješanja, akulturacije i asimilacije. Ekohistorijske teme hrvatskog ranonovovjekovlja.
18.5.2020.	Kolokvij 2
25.5.2020.	Crkvene hijerarhije, vjerska opredjeljenja (katolici, pravoslavni, protestanti, muslimani, itd.), reformacija i protureformacija.
1.6.2020.	Kulturna povijest hrvatskih zemalja u ranom novom vijeku. Pisana kultura. Tiskare u hrvatskim povijesnim zemljama i široj regiji. Gradovi, crkvene institucije i plemićki dvorovi kao izvorišta pismenosti i literarnog stvaralaštva.
8.6.2020.	Zaključci: Historiografski problemi hrvatskog ranog novog vijeka.
	SEMINARI
2.3.2020.	Arhivi, arhivska pomagala, fondovi i zbirke – izvori za hrvatski rani novi vijek
9.3.2020.	Arhivi, arhivska pomagala, fondovi i zbirke – izvori za hrvatski rani novi vijek
16.3.2020.	Analiza ranonovovjekovnih objavljenih dokumenata
23.3.2020.	Analiza ranonovovjekovnih objavljenih dokumenata
30.3.2020.	Analiza ranonovovjekovnih objavljenih dokumenata
6.4.2020.	Čitanje i transkripcija ranonovovjekovnih rukopisnih dokumenata
20.4.2020.	Čitanje i transkripcija ranonovovjekovnih rukopisnih dokumenata
27.4.2020.	Čitanje i transkripcija ranonovovjekovnih rukopisnih dokumenata
4.5.2020.	Kanonske vizitacije i biskupske relacije – analiza izvora Analiza ranonovovjekovnih objavljenih dokumenata (2 sata)
11.5.2020.	Kanonske vizitacije i biskupske relacije – analiza izvora Analiza ranonovovjekovnih objavljenih dokumenata
18.5.2020.	Matične knjige – analiza izvora, povijesno-demografske, statističke, kvantitativne metode analize Čitanje i transkripcija ranonovovjekovnih rukopisnih dokumenata
25.5.2020.	Matične knjige – analiza izvora, povijesno-demografske, statističke, kvantitativne metode analize Kanonske vizitacije i biskupske relacije – analiza izvora
1.6.2020.	Matične knjige i metoda rekonstrukcije obitelji Matične knjige – analiza izvora, povijesno-demografske, statističke, kvantitativne metode analize
8.6.2020.	Matične knjige i metoda rekonstrukcije obitelji

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Naveći povijesne činjenice i opisati povijesne događaje iz ranonovovjekovne hrvatske povijesti.	Kronološki pregled hrvatske povijesti od XVI. do konca XVII. stoljeća. Istra od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Turska Hrvatska. Dalmacija od XVI. do konca XVIII. stoljeća. Dubrovačko	Predavanje, rad na tekstu, rasprave.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost na nastavi.

	područje u novome vijeku. Pad Klisa 1537. Zauzimanje Budima 1541. Bitka kod Siska 1593. Osnutak Karlovca 1579. Banska krajina. "Ostaci ostataka" Hrvatske. Zakon o nasljeđivanju prijestolja iz 1712. godine i dr.		
Objasniti i usporediti povijesne procese u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka.	Gospodarski i društveni razvitak središnje i istočne Hrvatske u novome vijeku. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Gospodarski razvoj u 18. stoljeću. Barokna umjetnost, književnost i znanost. Razvoj primorskih gradova i trgovine. Društveno i političko stanje u Istri nakon Uskočkog rata i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.
Prepoznati temeljne društvene i političke smjerove razvoja ranonovovjekovnog slojevitog hrvatskog društva.	Ravnoteža snaga između Habsburške Monarhije i Turske. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Raseljavanje hrvatskog pučanstva. Naseljavanja Vlaha - mijenjanje narodnosnog sastava stanovništva u hrvatskim krajevima pod turskom vlašću. Težnja za gospodarskom i državnom samostalnošću Hrvatske i dr.	Predavanje, rad na tekstu, rasprava, samostalni rad, seminarski rad, traženje i analiziranje primjera, uspoređivanje pojmova	Kolokvij, usmeni ispit, seminarski rad, aktivnost u nastavi.
Sistematizirati rezultate istraživanja i historiografske spoznaje u području gospodarske, političke, društvene i kulturne povijesti hrvatskog ranog novog vijeka.	Historiografija od XVI. do konca XVIII. Rad na seminarima koji obuhvaća pripremu kroz proučavanje za pojedine teme relevantnih historiografskih rezultata.	Samostalni rad, rad na tekstu, rad na objavljenom i neobjavljenom arhivskom gradivu, postavljanje istraživačkog pitanja, izlaganje, grupni rad.	Seminarski rad, grupni rad, rješavanje problema, aktivnost u nastavi.
Procijeniti ulogu povijesnih ličnosti na povijesne događaje i procese hrvatskog ranog novog vijeka.	Petar Kružić i obrana Klisa. Nikola Šubić Zrinski i opsada Sigeta 1566. Ferdinand I. Habsburški. Sabor u Cetingradu. Nezadovoljstvo hrvatskog plemstva politikom Bečkog dvora. Leopold I. Zrinsko-frankopanski otpor bečkom centralizmu. Prosvijećeni apsolutizam. Karlo III, Marija Terezija, Josip II. i dr.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera.	Kolokvij, usmeni ispit, aktivnost u nastavi.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Hrvatska od 1918. do 1990.		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	VI.		
Akadska godina	2019/2020.		
Broj ECTS-a	5		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	uč. 106, srijeda 12,15-15,00		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Andrea Roknić Bežanić		
	Kabinet	F-448/IV	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	utorak 10.00-11.00 i srijeda 15.00-16.00		
	Telefon	051/ 265-730	
	e-mail	aroknic@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju	Doc. dr. sc. Franko Dota		
	Kabinet	F-448/IV	
	Vrijeme za konzultacije	utorak 14.00-15.00 i srijeda 11.00-12.00	
	Telefon		
	e-mail	franko.dota@uniri.hr	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Politički preduvjeti nastanka države, a potom Kraljevine SHS. Ulazak Hrvatske u Kraljevinu SHS. Socijalna struktura hrvatskog društva i etnička rasprostranjenost. Politički život u Hrvatskoj 1918-1929. Proganjanja političke oporbe. Stjepan Radić. Gospodarsko nazadovanje Hrvatske. Posljedice diktature. Nova uprava i teritorijalna podjela Jugoslavije. Političke pripreme nastanka Banovine Hrvatske. Banovina Hrvatska. Početak II sv. rata. Nastanak NDH i njen ustroj. Politika NDH i njeno vezivanje za sile osovine. Pobuna i ustanak hrvatskih antifašista. Razvoj antifašističke i demokratske Hrvatske. Slom NDH. Poraz građanskih snaga u Hrvatskoj. Politička represija nad poraženim. Bleiburg.</p> <p>Razvoj Hrvatske kao federalne jedinice u novoj Jugoslaviji. Hrvatska u komunističkom režimu. Hrvatska politička emigracija. Glavni gospodarski i socijalni problemi Hrvatske. Studentski nemiri 1968. Pobuna protiv velikosrpskog kulturnog, gospodarskog, političkog ekspanzionizma. Masovni pokret 1971. Razvoj samoupravljanja, posljedice i dvojbe. Razvoj i problemi razvoja hrvatske kulture. Subkulturalni pokreti u Hrvatskoj. Hrvatska u osamdesetim godinama. Jačanje velikosrpskih tenzija i slabljenje komunističkog režima. Put ka demokraciji. Izbori 1990. Hrvatska politička scena. Početci razdruživanja.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon položenog kolegija studenti će moći definirati, opisati, objasniti dinamiku i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine. Biti će sposobni razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života te povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice. Također studenti će biti sposobni interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavaњу pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x	x	x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
x			x
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,125	0
Terenska nastava	0,25	5
Međuispit (kolokvij) 1	1	25
Međuispit (kolokvij) 2	1	25
Samostalni rad	0,5 0,75	15 20
ZAVRŠNI ISPIT	1,125	30
UKUPNO	5	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba ukupno skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

Pristup popravku međuispita: Na kraju semestra studenti će imati jednu mogućnost ispravka međuispita.

Završni ispit je usmeni i predstavlja sintezu cjelokupnog gradiva.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Goldstein, Ivo Hrvatska 1918-2008., Zagreb, 2008. (do 406. str.)
2. Radelić, Zdenko, Hrvatska u Jugoslaviji 1945.-1991. Od zajedništva do razlaza. Zagreb, 2006.
3. Boban, Ljubo, Hrvatske granice 1918-1992., Zagreb 1991. (i novije izdanje).

IZBORNA LITERATURA

1. Goldstein, Ivo, Dvadeset godina samostalne Hrvatske, Zagreb, 2010.
2. Darko Dukovski, Istra i Rijeka u Prvoj polovici 20. stoljeća 1918.-1947., Zagreb, 2010.
3. Katarina Spehnjak, Britanski pogled na Hrvatsku 1945.-1948., Zagreb, 2006.
4. Bilandžić, Dušan, Hrvatska moderna povijest, Zagreb, 1999. (od 68. str.)
5. Jelić-Butić, Fikreta, Četnici u Hrvatskoj, Zagreb 1986. (odabrana poglavlja)
6. Akmadža, Miroslav, Katolička crkva u Hrvatskoj i komunistički režim 1945.-1966., Rijeka, 1996. (odabrana poglavlja)
7. Matković, Hrvoje, Povijest Nezavisne Države Hrvatske. Zagreb, 1994.
8. Dukovski, Darko, Istra i Rijeka u Hrvatskome proljeću, Zagreb, 2007.
9. Boban, Ljubo, Maček i politika HSS, 1928-1941, I i II Zagreb, 1974.
10. Boban, Ljubo, Svetozar Pribičević u opoziciji 1928-1936, Zagreb, 1973.
11. Jareb, Jere, Pola stoljeća hrvatske politike, Zagreb, 1995.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti redoviti na nastavi (70%). Izostanak nije moguće opravdati. Od studenata se očekuje izvršavanje tijekom nastave svih zadanih obveza (aktivno sudjelovanje u nastavi, priprema seminara (samostalnog rada), položeni kolokviji).

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

konzultacije
oglasna ploča Odsjeka za povijest
e-pošta

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

konzultacije
e-pošta
telefon

NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni ispit je usmeni i sadrži više oblika pitanja u kojima se provjeravaju različite kompetencije studenata. Cilj završnog ispita je provjeriti povezivanje gradiva u cjelinu. Kao uvjeti za završni ispit postavljaju se izrada samostalnog rada i 50% pozitivno riješeni međuispiti (kolokviji).	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	18.6. i 2.7. u 10.00.
Jesenski izvanredni	2.9. i 9.9. u 10.00.
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
4.3.	Uvodno predavanje; historiografski pregled; ključni pojmovi; upute studentima za izradu seminarskog rada
11.3.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1918.-1929.
18.3.	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS 1929.-1941. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
25.3.	Hrvatska u II. svjetskom ratu 1941.-1945. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
1.4.	Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
8.4.	NOB kroz kolektivno sjećanje (memorijalni spomenici) druge polovice 20. st. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
15.4.	Kolokvij I.
22.4.	Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1965. Izgradnja političkog sustava i poratna obnova. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
29.4.	Razvoj socijalističkog društva, popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
6.5.	Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
13.5.	Hrvatska u Jugoslaviji od 1974. do 1980-ih i proces raspada Jugoslavije 1980.-1987. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
20.5.	Procesi demokratizacije Hrvatske pred agresiju 1987.-1990. i Domovinski rat; Hrvatska postaje suverena i samostalna
27.5.	Kolokvij II. Seminarska nastava (prezentacija samostalnog rada studenata na izvornoj građi i diskusija)
3.6.	~~Terenska nastava~~ Prijelomni događaji hrvatske povijesti 20. stoljeća u europskoj perspektivi. Seminarska nastava (analiza izvora)
10.6.	Zaključno predavanje

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- definirati, opisati, objasniti dinamiku i razlike društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih procesa kroz koje je Hrvatska prolazila od 1918. do 1990. godine	Hrvatska i Hrvati u Kraljevini SHS; Hrvatska u II. svjetskom ratu; Istra i Rijeka u prvoj polovici 20. st.; Hrvatska u Jugoslaviji od 1945. do 1965.; Popularna kultura i amerikanizacija Jugoslavije, s posebnim osvrtom na prilike u Hrvatskoj; Hrvatski reformistički i nacionalni pokret 1970.-1972.; Demokratizacija i proces raspada Jugoslavije;	predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
- razlikovati, procijeniti i klasificirati prepoznavanje značajnih ličnosti iz hrvatskog političkog i društveno-kulturnog života		predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
- povezati i izdvojiti značajne događaji i povijesne prijelomnice		predavanje, individualni rad, grupni rad, diskusija	diskusija, kolokvij, ispit
- interpretirati, sintetizirati, ali i analitički pristupiti objašnjavanju pojedinih događaja i procesa u hrvatskoj povijesti 20. st.	~~Terenska nastava~~ — Jasenovac Prijelomni događaji hrvatske povijesti 20. stoljeća u europskoj perspektivi	predavanje, individualni rad, ~~terenska nastava~~ , prezentacije vizualnog materijala, diskusija	diskusija, ~~osvrt na terensku nastavu~~ , kolokvij, ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU	
Naziv kolegija	Suvremena povijest Europe
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)
Semestar	VI.
Akadska godina	2019./2020.
Broj ECTS-a	4
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+15+0
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Predavanja - četvrtkom 10.15-12.00 (uč. 402) Seminari - utorkom 12.15-14.00 (uč. 450) svaki drugi tjedan
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne
Nositelj kolegija	prof. dr. sc. Darko Dukovski
Kabinet	F-440
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom i četvrtkom 12 -13
Telefon	
e-mail	ddukovski@ffri.hr ili darko.dukovski@uniri.hr
Suradnik na kolegiju	doc.dr.sc. Andrea Roknić Bežanić
Kabinet	F-448
Vrijeme za konzultacije	
Telefon	
e-mail	
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA	
SADRŽAJ KOLEGIJA	
<p>Kolegij suvremene europske povijesti promišlja razdoblje iznimno bogate događajnice od kraja I. svjetskoga rata do početka 21. stoljeća</p> <p>Uvodno predavanje Problemi i kontroverze svjetske i europske historiografije od kraja 19. do kraja 20. stoljeća: Druga industrijska revolucija, ekspanzionizam, svjetski ratovi i revolucije, sukobi suprotstavljenih političkih sustava i ideologija. Gospodarske premise svjetskoga tržišta tijekom 20. stoljeća.</p> <p>Kultura, znanost i umjetnost 20. st. Filozofski pravci, književnost.</p> <p>Mirovni ugovori nakon rata. Liga naroda - prethodnica Organizacije ujedinjenih naroda.</p> <p>Pobjednici, poraženi i nastanak novih država u Europi. Mirovni pregovori i ugovori.</p> <p>Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država.</p> <p>Velika gospodarska kriza u svijetu (1929-1933): uzroci, širina i posljedice krize. Traženje izlaza iz krize.</p> <p>Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja.</p> <p>Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci i posljedice.</p> <p>Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Okupatorski zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata.</p> <p>Stanje i odnosi u svijetu nakon uspostavljanja mira. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni ugovori s pobijeđenim zemljama.</p> <p>Počeci poratne blokvske politike.</p> <p>Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država.</p> <p>Hladnoratovsko razdoblje. Sukob Zapada i Istoka. Međunarodne političke krize. Uloga katoličke crkve u očuvanju mira u svijetu. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe.</p> <p>Posebno će biti riječi o zemljama Sredozemlja i Srednje i Jugoistočne Europe koje se pojavljuju kao zasebni areali europske i svjetske povijesti:</p> <p>Događaji pred I. svjetski rat U Srbiji i Crnoj Gori Događaji pred I. svjetski rat u Turskom carstvu. Događaji i procesi koji se odvijaju paralelno s događajima na Balkanu u zemljama Srednje Europe: Austrija, Mađarska, Njemačka, Poljska, Slovenija, Češka i Slovačka Rumunjska.</p> <p>Uvod u predavanja o Sr. i JI Europi XX. stoljeća. Nastanak novog geopolitičkog prostora nakon I. svjetskog rata. Nove države u Srednjoj Europi i Balkanu. Njihovi međusobni odnosi. Kultura i gospodarstvo. II. svjetski rat. Migracije nakon rata. Istok i Zapad na Balkanu. Odnosi. Slom komunizma i rastrojstvo Jugoslavije. Rat i novonastale države.</p>	
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA	

Studenti će biti sposobni:

- prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća.
- koristiti informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja.
- prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele prijelomne događaje u 20. stoljeće.
- analizirati društvene i političke događaje i procese 20. stoljeća.

NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)

Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X	X	X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo

III. SUSTAV OCJENJIVANJA

AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA
Pohađanje nastave	1,125	0
Seminar	0,75	10
Kontinuirana provjera znanja 1	0,50	20
Kontinuirana provjera znanja 2	0,50	20
ZAVRŠNI ISPIT	1,125	50
UKUPNO	4	100

Opće napomene:

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti 50% ocjenskih bodova.

Seminar: seminar se piše na zadanu temu uz korištenje dostupne recentne literature od koje barem jedna mora biti na stranom jeziku, tiska i periodike **koju student sam pronade**. Seminar mora imati znanstveni aparat i biti strukturiran u prepoznatljivom klasičnom obliku u kojemu će biti zastupljena obvezno tri dijela: Uvod, razrada teme, zaključak. Mora sadržavati popis literature i periodike te pisanih izvora. Seminar se ocjenjuje na temelju dva bitna kriterija: 1. naslov teme mora odgovarati sadržaju seminara koji mora biti uravnotežen, cjelovit i logičan (5); 2. točnost faktografije, komentari autora uz postavljena istraživačka pitanja, otvorenost istraživanja i zaključak (5). **Seminar je uvjet za završni ispit. Krajnji rok predaje seminara je 22. svibnja 2020. ili neki drugi datum u svibnju dogovoru sa studentima.**

Kontinuirana provjera znanja – kolokviji- Kontinuirana se provjera znanja provodi tijekom nastave kroz pisane kolokvije (2) iz dijela gradiva. Prvi kolokvij odnosi se na temu: "**Europa između dva svjetska rata i Drugi svjetski rat**".

Drugi kolokvij piše se na temu "**Hladnoratovsko razdoblje i globalizacija**". Za vrijeme testa nije dozvoljeno koristiti zabilježke i literaturu.. Sadrži 10. pitanja, a moguće je ostvariti maksimalno 20 bodova. Također se uvode minus bodovi za netočne odgovore. Odgovori moraju biti u cijelosti točni i potpuni.

Za vrijeme testa nije dozvoljeno koristiti zabilježke i literaturu.. Kolokviji sadrže 10 pitanja i moguće je ostvariti 20 ocjenskih bodova. Ocjenjuju se točni i netočni odgovori, odnosno uvode se minus bodovi za netočne odgovore u zadanoj vrijednosti pitanja (označen u zagradama na kraju pitanja).

Kolokviji se ne ponavljaju niti se pišu ispravci.

Opravdani izostanak s kolokvija (uz predočenje dokaza o izostanku) daje pravo studentu za naknadno pisanje kolokvija određenim prema dogovoru sa studentima.

Uvjeti za redoviti izlazak na završni ispit su: ostvarenih minimalnih 25 ocjenskih bodova (kolokviji, seminar).

Završni ispit je pismeni ispit kojemu je cilj provjeriti povezivanje gradiva u cjelinu. Sadrži najmanje 10 i najviše 30 pitanja iz cijeloga gradiva.

Ocjenjuju se točni i netočni odgovori, odnosno uvode se minus bodovi za netočne odgovore u zadanoj vrijednosti pitanja (označen u zagradama na kraju pitanja). Da bi završni ispit bio pozitivno ocijenjen mora biti riješeno 50% zadataka.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

-Darko Dukovski (2012) Ozrcaljena povijest: Uvod u suvremenu povijest Europe i Europljana, Zagreb: Leykam

International Peter Calvocoressi (2003). Svjetska politika nakon 1945., Zagreb. (215-362) -M.Mazower (2004) Mračni kontinent: Europsko dvadeseto stoljeće, Zagreb D. S. Painter, Hladni rat: Povijest međunarodnih odnosa, Zagreb, 2002.	
IZBORNA LITERATURA	
-Geert Mak, U Europi: Putovanje kroz dvadeseto stoljeće, , Zagreb: Jesenski i Turk, 2010. Kronika XX. stoljeća. Događaji i ličnosti, Zagreb, 1994. J. Holzer, Komunizam u Europi, Zagreb, 2002. Povijest 16: Prvi svjetski rat i poslijeratna Europa (1914.-1936), Zagreb,2008. (odbrana poglavlja) Povijest 17: Predvečerje rata i Drugi svjetski rat (1936.-1945.) Zagreb, 2008., (odabrana poglavlja) Drugi svjetski rat, sv.I-III, Zagreb, 1982. (odabrana poglavlja)	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su dužni pohađati 70% predavanja što im donosi 0,25 ECTS. Pohađanje nastave je uvjet za potpis i završni ispit, ali ne donosi ocjenске bodove.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije Oglasna ploča Odsjeka E-pošta Web fakulteta	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Usmeno Pismeno E-pošta Telefonom	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
Završni ispit se polaže pisanim testom	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proletni izvanredni	/
Ljetni	15.6. i 29.6. u 10h
Jesenski izvanredni	3.9. i 10.9. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
5.3.	Uvodno predavanje: Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijeđe i vizije
12.3.	Europa između nada i razočaranja: Načela uređenja poratnog svijeta: Posljedice rata i Pariška mirovna konferencija
19.3.	Građanska demokracija i uzroci političke i gospodarske depresije
26.3.	Povijest svakidašnjice; vrijeme brzoga života, moda, pomodarstvo i razvoj komunikacije i medija; Borba za građanske slobode i mediji:
2.4.	Potruga za mirom uz diplomatske priprema za rat; Španjolski građanski rat 1936-1939
9.4.	Drugi svjetski rat i njegove posljedice
16.4.	Kolokvij 1 Europa između dva svjetska rata i Drugi svjetski rat
23.4.	Europa u Hladnom ratu (1945-1990) politika ravnoteže straha, političko vojni savezi i neokolonijalizam
30.4.	Zabavne 80-e i 90-e godin2 20. stoljeća; Svršetak Hladnog rata i nove globalističke podjele
14.5.	Ratovi na jugoistoku Europe, rastroj političkih sustava i geopolitičke karte; globalistički procesi Ujedinjene Europe
21.5.	Duhovno vjerska vertikala Europe: Put prema ekumeni ili svako svojim putem; Kriza vjere i neokonzervativizam
28.5.	Integracija, globalizacija, strah i nada malih naroda Europa: diskusija
4.6.	Kolokvij 2: Hladnoratovsko razdoblje, globalizacija i nova geopolitička karta Europe

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
- prepoznati društvene i političke ali i kulturne procese 20. stoljeća	- Uvodno predavanje Europa od 1890.-1990. Svjetska i europska historiografija na temu 20. stoljeća; Pandorina kutija Europska: Europa 20. st: Naslijeđe i vizije.	-Predavanje -mejutički razgovori Frontalni rad, individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori
- koristiti informacije o novim tehnološkim i znanstvenim dostignućima, kulturnim procesima i razvitku društva u samostalnom definiranju povijesnoga razdoblja..	- Gospodarstvo i gospodarske krize u Europi 20. stoljeća: uzroci. raširenost i posljedice. Izlazak iz krize. - Kultura, znanost i umjetnost 20. st., filozofski pravci, književnost, izumi, umjetnički pravci. Zabava.	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad -pisanje natuknica, izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori - kolokvij
- analizirati društvene i političke događaje i procese 20. stoljeća	- Pobjednici, poraženi i geopolitičke promjene u Europi. Mirovni pregovori i ugovori; Liga naroda – Ujedinjeni narodi. - Oblikovanje režima tzv. zapadne demokracije i totalitarnih država (komunizam, fašizam, nacizam), totalitarni režimi u fašistički pokreti u Europi između dva rata. Ruska revolucija i revolucionarna zbivanja u Europi. - Prve ekspanzije fašističkih država - uvod u širi ratni sukob. Držanje ostalih velikih europskih zemalja. - Razdoblje Drugog svjetskog rata (1939-1945). Uzroci, tijek i posljedice. - Teheranska konferencija. Konferencija u Jalti. Ratni zločini. Slom Njemačke. Konferencija u Potsdamu, Slom Japana. Žrtve Drugog svjetskog rata.	-Predavanje; -Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejutički i heuristički razgovori -Frontalni rad, individualni rad - izrada bilježaka	- Postavljanje pitanja i usmeni odgovori - kolokvij
	- Stanje i odnosi u	-Predavanje;	- Postavljanje

<p>- prepoznavati ličnosti i društvene skupine koje su donijele prijelomne događaje u 20. stoljeće..</p>	<p>svijetu nakon uspostavljanja mira. Izbjeglice i prognanici-raseljenost. Kažnjavanje ratnih zločinaca. Mirovni ugovori s pobijeđenim zemljama 1946-1947.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Počeci poratne blokovske politike. Dekolonizacija i nastanak novih samostalnih država. - Hladnoratovsko razdoblje. Međunarodne političke krize. - Proces europskih integracija. - Problem europskog terorizma potkraj 1960-ih do potkraj 1980-ih. - Uloga europskih religija u očuvanju mira u svijetu. Procesi ekumene. - Ujedinjenje Njemačkih država. Raspad SSSR-a i nastanak Zajednice Nezavisnih Država. Slom socijalističkih državnih sustava i u ostalim socijalističkim zemljama Europe. Globalizacija. 	<p>-Grafičko-ilustrativne metode: prezentacija -Mejeutički i heuristički razgovori</p> <p>-Frontalni rad, individualni rad</p> <p>-pisanje natuknica, izrada bilježaka</p>	<p>pitanja i usmeni odgovori - kolokvij</p>
<p>prepoznati kulturne procese 20. stoljeća.</p>	<p>Seminarska nastava: Kultura 20. st. – reference i komparacije u odnosu na povijesne mijene (film, glazba, umjetnost, teatar, moda)</p>	<p>Predavanje, individualni rad, grupni rad, prezentacije vizualnog materijala, diskusija</p>	<p>Prezentacija, diskusija</p>

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Ceremonijali, rituali, mitovi i legende u srednjem vijeku		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 10:15 – 12:00, uč. 325		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Kosana Jovanović		
	Kabinet	446	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Utorkom 12:00-13:00, četvrtkom 12:00-13:00		
	Telefon	265-728	
	e-mail	kjovanovic@ffri.hr, jovanovickosana@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će analizirati kako je srednjovjekovno društvo uz upotrebu ceremonijala i rituala pokušalo, na neverbalan način, predstaviti određene norme i smjernice ponašanja koje su bila važeće u tom periodu. Također će se predstaviti uloga i značaj utjecaja pojedinih mitova i legendi na razvoj srednjovjekovnog društva. Kolegij će tematski biti podijeljen u tri dijela. Prvi dio obrađuje političke ceremonijale i rituale u srednjem vijeku. Drugi dio će analizirati porijeklo, važnost i utjecaj mitova u srednjovjekovnom društvu. Treći dio obrađuje ulogu i značaj svetačkih legendi u razdoblju srednjeg vijeka.</p> <p>Teme koje će se obrađivati na kolegiju jesu sljedeće: krunidbeni ceremonijal, pogrebni ceremonijal, teorija o dva kraljeva tijela, prijenos vlasti, ceremonijal stupanja u vazalni odnos, sveti i profani rituali i ceremonijali, mitovi i legende u srednjem vijeku, hagiografija.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon završenog kolegija i uspješno obavljenih obveza studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi srednjovjekovnog razdoblja - definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu - primijeniti temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu. 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0,75	0	
Aktivnost na nastavi	0,25	5	
Samostalni rad	0,5	15	
Kontinuirana provjera znanja 1	0,5	25	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,5	25	
ZAVRŠNI ISPIT	0,5	30	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 2 sa završnim ispitom</u>			

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Bilogrivić, Goran; Jovanović, Kosana; Kurelić, Robert; Španjol-Pandelo, Barbara, *Ceremonije i ceremonijalna komunikacija*, Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci, 2019. (tiskano i on-line izdanje)
2. Brandt, Miroslav, *Srednjovjekovno doba povijesnog razvitka*, Zagreb: Školska knjiga, 1995.
3. *Coronations: medieval and early modern monarchic ritual*, ur. Janos M. Bak, Berkeley: University of California Press, 1990.
4. *Hagiologija : kultovi u kontekstu*, ur. T. Vedriš i A. Marinković, Zagreb: Leykam international, 2008.
5. Le Goff, Jacques, *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Zagreb: Golden marketing, 1998.
6. Kantorowicz, Ernst H., *The King's Two Bodies: a study in medieval theology*, Princeton: Princeton University Press, 1997.
7. Walter, Philippe, *Kršćanska mitologija: svetkovine, obredi i mitovi srednjega vijeka*, Zagreb: Scarabeus-naklada, 2006.

IZBORNA LITERATURA

1. Bloch, Marc, *I re taumaturghi*, Torino: Einaudi, 1989.
2. Bayer, Vladimir, *Ugovor s đavlom: procesi protiv čarobnjaka u Evropi, a napose u Hrvatskoj*, Zagreb: Informator, 1982.
3. Curtius, Ernst R., *Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje*, Zagreb: Naklada Naprijed, 1998.
4. Di Carpegna Falconieri, Tommaso, *The man who believed he was king of France: a true medieval tale*, Chicago: University of Chicago Press, 2008.
5. Geary, Patrick J., *Furta sacra: thefts of relics in central Middle Ages*, Princeton: Princeton University Press, 1990.
6. Huizinga, Johan, *Jesen srednjeg vijeka*, Zagreb: Naprijed, 1991.
7. Le Goff, Jacques, *The Birth of Purgatory*, Chicago: University of Chicago Press, 1986.
8. Oldridge, Darren, *Strange histories: the trial of the pig, the walking dead, and other matters of fact from the medieval and Renaissance worlds*, London: Routledge, 2005.
9. Odabrani članci.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- pismeno: a) oglasna ploča
b) web stranice Odsjeka za povijest
c) e-poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- Konzultacije
- E-poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
<p>Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) koji će biti uvjet, uz jedan samostalni rad, za pristup završnom ispitu. Po ostvarenju uvjeta za pristupanje završnom ispitu studenti ispit polažu pismenim putem. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%.</p> <p>Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 48 sati prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.</p> <p>Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!</p>	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proljećni izvanredni	/
Ljetni	15.06.2020. u 10h, 02.07.2020. u 10h
Jesenski izvanredni	07.09.2020. u 10h, 10.09.2020. u 10h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
03.03.	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te njihovom značaju za srednjovjekovno društvo
10.03.	Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku
17.03.	Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku
24.03.	Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku
31.03.	Kolokvij 1
7.04.	Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku
14.04.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos
21.04.	Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti
28.04.	Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo
05.05.	Kolokvij 2
12.05.	Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku
19.05.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscjelitelji
26.05.	Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps</i>
02.06.	Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku
09.06.	Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea</i>

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Identificirati temeljna znanja o društvenoj i kulturnoj sferi srednjovjekovnog razdoblja.	Istraživanja o ritualima i ceremonijalima te njihovom značaju za srednjovjekovno društvo. Politički rituali: krunidbeni ceremonijali u srednjem vijeku.	Predavanja; diskusija; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Definirati temeljna znanja o utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu.	Politički rituali: kraljevski pogrebni ceremonijali u srednjem vijeku. Teorija o dva kraljeva tijela i evolucija ideje o kristocentričkom	Predavanja; diskusija; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Primijeniti znanja o		Rad u grupi; izrada i prezentacija	Zadaci izvedbe;

<p>utjecaju i upotrebi ceremonijala, rituala, mitova i legendi u srednjovjekovnom društvu</p>	<p>konceptu kraljevske vlasti u srednjem vijeku. Politički rituali: simbolički načini predstavljanja prijenosa vlasti u srednjem vijeku. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali stupanja u vazalni odnos. Politički rituali: ceremonijal i popratni rituali vlasti. Sveti i profani rituali i ceremonijali: religija, magija i srednjovjekovno društvo. Važnost i utjecaj mitova i legendi u srednjem vijeku. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: kraljevi – iscjelitelji. Mitovi vezani uz vlast u srednjem vijeku: „usnuli“ kraljevi; „imitatori“ kraljeva. <i>Beata stirps</i>. Pučki mitovi i legende u srednjem vijeku Uloga hagiografije i kulta svetaca u srednjem vijeku: <i>Legenda Aurea</i>.</p>	<p>projekta</p>	<p>prezentacija</p>
---	---	-----------------	---------------------

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Društvena povijest Istre 19. i 20. stoljeća		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvpredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljak 12.15-14.00h – učionica 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Mila Orlić		
	Kabinet	445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak 11.00-12.00h; Srijeda 12.00-13.00h		
	Telefon	051/265-735	
	e-mail	milaorlic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Tijekom kolegija posebna pažnja biti će posvećena analizi društvene i političke situacije u kontekstu multietničkog i plurijezičnog sjeverno-jadranskog prostora od 19.stoljeća do danas. Bit će govora o izgradnji nacionalnih identiteta, modernizacijskim procesima, migracijama stanovništva tijekom 20. stoljeća, promjeni granica i vlasti, društvenim problemima i percepciji „drugog“. Analizirat će se i složeni procesi unutar kulture sjećanja na sjeverno-jadranskom prostoru te stvaranje konfliktnih narativa koji su iz nje proizašli unazad 30 godina.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ovladati informacijama o specifičnome povijesnome razvitku ovoga područja - identificirati društvene i političke strukture Istre - interpretirati činjenice te ih povezati s općim razvitkom Hrvatske 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „X“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
X			
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0.75	0	
Aktivnost u nastavi	0.25	0	
Kontinuirana provjera znanja 1 (Kolokvij)	1.5	70	
Kontinuirana provjera znanja 2 (Esej)	0.5	30	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene: Varijanta 1 bez završnog ispita Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p> <p>Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:</p>			
OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI		

5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%,ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Pieter Judson, *Povijest Habsburškog carstva*, Zagreb, 2018.
2. Darko Dukovski, *Svi svjetovi istarski ili još - ne povijest Istre prve polovice XX. stoljeća*, Pula 1997.
3. Darko Dukovski, *Rat i mir istarski: model povijesne prijelomnice (1943.-1955.)*, Pula, 2001. (odabrana poglavlja)
4. Pamela Ballinger, *History in Exile: Memory and Identity at the Borders of the Balkans*, Princeton, 2002. (odabrana poglavlja)
5. Franko Dota, *Zaraćeno poraće. Konflikti i konkurentski narativi o stradanju i iseljavanju Talijana Istre*, Zagreb, 2010. (odabrana poglavlja)
6. Časopis za povijest Zapadne Hrvatske – Special Issue “Upper Adriatic Historical Panopticon” (ur. V.D'Alessio, M.Orlić), svezak 6-7, Rijeka, 2012. (odabrani znanstveni članci)
7. Odabrani članci ili poglavlja raznih autora koje će studenti dobiti prije svakog predavanja

IZBORNA LITERATURA

1. Katja Hrobat Virloget, Catherine Gousseff, Gustavo Corni (eds.), *At home but foreigners. Population Transfers in 20th Century Istria*, Koper, 2015.
2. Borut Klabjan (ed.), *Borderlands of Memory*, Oxford, 2018.
3. Odabrani znanstveni članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Oglasna ploča i putem e-maila

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	18.6.; 2.7.
Jesenski izvanredni	10.9.; 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
2.3.	Uvodno predavanje
9.3.	Novo metodološke kategorije u analizi društvene povijesti
16.3.	Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XIX.st.
23.3.	Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XIX.st.
30.3.	Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XX.st.

6.4.	Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XX.st.
13.4.	Uskršnji ponedjeljak
20.4.	Migracije stanovništva na sjeverno-jadranskom prostoru u XX. stoljeću
27.4.	Popisi stanovništva tijekom XX. stoljeća: kritički osvrt na kategoriju „identiteta“
4.5.	Povijest svakodnevnog života
11.5.	Kultura sjećanja na sjeverno-jadranskom prostoru
18.5.	Terenska nastava
25.5.	Diskusija o terenskoj nastavi
1.6.	Kolokvij
8.6.	Popravni kolokvij – Završna razmatranja

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Ovladati informacijama o specifičnome povijesnome razvitku ovoga područja. Identificirati društvene i političke strukture Istre.	Nove metodološke kategorije u analizi društvene povijesti; Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XIX.st.; Društvene i političke promjene na sjeverno-jadranskom prostoru tijekom XX.st.;	Predavanje, tumačenje, komparacija, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij.
Interpretirati činjenice te ih povezati s općim razvitkom Hrvatske.	Migracije stanovništva na sjeverno-jadranskom prostoru u XX. Stoljeću; Popisi stanovništva tijekom XX. stoljeća: kritički osvrt na kategoriju "identiteta"; Povijest svakodnevnog života; Kultura sjećanja na sjeverno-jadranskom prostoru	Predavanje, tumačenje, komparacija, rasprava, poticanje diskusije, terenska nastava.	Esej, pismeni kolokvij.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Heraldika i genealogija		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV.		
Akadska godina	2019./20.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 12,15-14,00 učionica U-233		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	doc. dr. sc. Dubravka Božić Bogović		
	Kabinet	443	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	ponedjeljak 12,00-13,00 srijeda 14,00-15,00		
	Telefon	051/265-733	
	e-mail	d.bozic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
Vrijeme za konzultacije			
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Genealogija kao pomoćna povijesna znanost u smislu upoznavanja s velikaškim obiteljima i njihovim krvnim vezama i rodbinske umreženosti. Metode genealogije, istraživanja i izvori. Načini utvrđivanja srodnosti i njihovo dalje grananje.			
Europsko grboslovlje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća. Načini i zakonitosti izrade grba plemićkih obitelji, gradova i država. Vrste grbova i pisanje grbovnica. Razvoj heraldike i grboslovlja u Hrvatskoj.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Po završetku nastave iz navedenog predmeta student će moći:			
<ul style="list-style-type: none"> - navesti činjenice iz genealoških i heraldičkih pomoćnih povijesnih znanosti - procijeniti važnost genealogije i grboslovlja u razvoju europskog društva - prepoznati vrste pečata - primijeniti metodologiju izrade obiteljskog stabla 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
x		x	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
		x	sustav Merlin
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0,75		
Kontinuirana provjera znanja 1 (kolokvij 1)	0,625	30	
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij 2)	0,625	30	
Samostalni rad	1	40	
UKUPNO	3	100	
Opće napomene:			
<u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u>			
Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.			
Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:			

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova
IV. LITERATURA	
OBVEZNA LITERATURA	
Brajković, V. (1995.), Grbovi, grbovnice i rodoslovlja: katalog zbirke grbova, grbovnica i rodoslovlja Zmajčić, B. (1996.), Heraldika, Sfragistika, Genealogija, Veksikologija. Rječnik heraldičkog nazivlja Zovko, D. (2009.), Obiteljski grb	
IZBORNA LITERATURA	
Brajković, V. (1976.), Grbovi, grbovnice, rodoslovlja Zmajčić, B. (1971.), Heraldika. Sfragistika. Genealogija	
V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU	
POHAĐANJE NASTAVE	
Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.	
NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA	
Konzultacije, oglasna ploča Odsjeka, e-pošta, mrežna stranica fakulteta, mrežna stranica Odsjeka za povijest, sustav Merlin.	
KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA	
Usmeno, pismeno, e-pošta, sustav Merlin.	
NAČIN POLAGANJA ISPITA	
/	
OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE	
Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!	
ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	15. i 29. 6. 2020. u 9,00 sati
Jesenski izvanredni	31. 8. i 7. 9. 2020. u 9,00 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
4. 3. 2020.	Uvod: objašnjenje načina rada, obrazloženje odabira tema i koncepcije predavanja. Pregled relevantne literature. Pomoćne povijesne znanosti, povijesna znanost i historiografija.
11. 3. 2020.	Heraldika kao pomoćna povijesna znanost.
18. 3. 2020.	Europsko grboslovlje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća.
25. 3. 2020.	Načini i zakonitosti izrade grba plemićkih obitelji, gradova i država.
1. 4. 2020.	Vrste grbova i pisanje grbovnica.
8. 4. 2020.	Razvoj heraldike i grboslovlja u Hrvatskoj.
15. 4. 2020.	Analiza grba – primjeri.
22. 4. 2020.	Kolokvij 1
29. 4. 2020.	Genealogija kao pomoćna povijesna znanost.
6. 5. 2020.	Velikaške obitelji i njihove krvne veze i rodbinske umreženosti.
13. 5. 2020.	Genealoške metode.

20. 5. 2020.	Genealoška istraživanja i izvori.
27. 5. 2020.	Utvrđivanje srodnosti i njihovo dalje grananje.
3. 6. 2020.	Kolokvij 2
10. 6. 2020.	Rodoslovno stablo – primjeri.

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Navesti činjenice iz genealoških i heraldičkih pomoćnih povijesnih znanosti.	Genealogija kao pomoćna povijesna znanost u smislu upoznavanja s velikaškim obiteljima i njihovim krvnim vezama i rodbinske umreženosti. Europsko grboslovlje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća. Razvoj heraldike i grboslovlja u Hrvatskoj.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava.
Procijeniti važnost genealogije i grboslovlja u razvoju europskog društva.	Genealogija kao pomoćna povijesna znanost u smislu upoznavanja s velikaškim obiteljima i njihovim krvnim vezama i rodbinske umreženosti. Europsko grboslovlje i grbovi najpoznatijih kraljevskih kuća.	Predavanje, rasprava, rad na tekstu.	Kolokvij, rasprava.
Prepoznati vrste pečata.	Načini i zakonitosti izrade grba plemićkih obitelji, gradova i država. Vrste grbova i pisanje grbovnica.	Rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera, rasprava.	Samostalni zadaci.
Primijeniti metodologiju izrade obiteljskog stabla.	Metode genealogije, istraživanja i izvori. Načini utvrđivanja srodnosti i njihovo dalje grananje.	Rad na tekstu, traženje i analiziranje primjera, rasprava.	Samostalni zadaci.

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Mimesis: književnost i kinematografija u odnosu na historiografiju		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Srijeda 10.15-12.00h – učionica 470		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Izv.prof.dr.sc. Mila Orlić		
	Kabinet	445	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljak 11.00-12.00h; Srijeda 12.00-13.00h		
	Telefon	051/265-735	
	e-mail	milaorlic@uniri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: književnost i kinematografija te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. U prvom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara. U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaustu, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi. Druga sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povijesnih tema XX. stoljeća i njihovoj re-elaboraciji na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će biti sposobni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirati i interpretirati povijesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća - kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	x
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
			X
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0.75	0	
Aktivnost u nastavi	0.25	0	
Kontinuirana provjera znanja 1 (esej)	1	50	
Kontinuirana provjera znanja 2 (kolokvij)	1	50	
UKUPNO	3	100	
<p>Opće napomene: <u>Varijanta 1 bez završnog ispita</u> Tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova kroz različite oblike kontinuiranog praćenja i vrednovanja.</p>			

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

1. Applebaum, A. (2003): *Gulag. A history*, New York. (odabrana poglavlja)
2. Clifford, R. (2013): *Commemorating the Holocaust*, Oxford. (odabrana poglavlja)
3. Judt, T. (2005): *Postwar: A History of Europe Since 1945*, New York (odabrana poglavlja).
4. Judt, T. (2000): *The Past Is Another Country: Myth and Memory in Postwar Europe*. U: Deak, I., Gross, J.T., Judt, T. (ur.): *The Politics of Retribution in Europe. World War II and Its Aftermath*. Princeton, 293-323.
5. Kerner, A. (2011): *Film and the Holocaust*, New York. (odabrana poglavlja)
6. Kiš, D. (1976): *Grobnica za Borisa Davidoviča*, Zagreb.
7. Levi, P. (1993): *Zar je to čovjek*, Zagreb.
8. Odabrani članci i dokumentarni filmovi

IZBORNA LITERATURA

1. Jergović, M. (2006): *Ruta Tannenbaum*, Zagreb.
2. Recchia Luciani, F., Vercelli C. (2016): *Pop Shoah?*, Genova.
3. Šalamov, V. (2015): *Priče sa Kolime*, Beograd.
4. Šnajder, S. (2016): *Doba mjedi*, Zagreb.
5. Štajner, K. (1971): *7000 dana u Sibiru*, Zagreb.
6. Ugrešić, D. (2002): *Kultura laži*, Beograd.
7. Odabrani članci

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Putem e-maila

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije i e-mail

NAČIN POLAGANJA ISPITA

/

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	
Prolječni izvanredni	
Ljetni	18.6.; 2.7.
Jesenski izvanredni	10.9.; 11.9.

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEME
4.3.	Uvodno predavanje

11.3.	Književnost i historiografija
18.3.	Holokaust u europskoj književnosti: Primo Levi
25.3.	Gulag u europskoj književnosti: Danilo Kiš, Karlo Štajner, Varlav Šalamov
1.4.	Kritička uloga intelektualaca u društvu: književnost na prostoru bivše Jugoslavije
8.4.	Filmografija i historiografija: film kao povijesni izvor
15.4.	Shoah: filmsko svjedočenje tragedije
22.4.	Dokumentarni film "Dnevnik Dijane Budisavljević" (2019)
29.4.	Uloga i uporaba dokumentarnih filmova
6.5.	Suočavanje s prošlošću kroz filmove
13.5.	Manipulacija povijesnih događaja u kinematografiji
20.5.	Diskusija o predloženim i odgledanim dokumentarnim filmovima
27.5.	Zaključna razmatranja
3.6.	Kolokvij
10.6.	Popravni kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Definirati i interpretirati povijesnu elaboraciju određenih tema iz XX. stoljeća.	Kolegij će biti podijeljen na dvije sekcije: književnost i kinematografija te njihov odnos i utjecaj na historiju / historiografiju. U prvom dijelu kolegija će se analizirati odnos između književnosti i historiografije, odnosno način na koji je europska književnost utjecala na elaboraciju određenih tema od strane povjesničara. U tom smislu posebna pažnja biti će posvećena velikim temama suvremene povijesti (Holokaustu, Gulagu) te pojedinim piscima kao što su Primo Levi, Danilo Kiš, Varlam Šalamov, Karlo Štajner i drugi. Druga sekcija bit će posvećena kinematografiji u odnosu na neke od ključnih povijesnih tema XX. stoljeća i njihovoj re-elaboraciji na „velikom platnu“, od Holokausta do ratova iz 90-ih godina na prostoru bivše Jugoslavije. Posebna pažnja bit će posvećena kritičkoj ulozi intelektualaca u društvu i njihovoj funkciji u suočavanju s kontroverznim aspektima vlastite povijesti.	Predavanje, čitanje odabranih književnih djela, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.
Kritički koristiti i druge oblike izvora u svrhu njihovih budućih istraživanja ili predavanja povijesti.		Predavanje, projekcija filmova, komparacija, rasprava, poticanje diskusije.	Esej, pismeni kolokvij, aktivno učestvovanje u projekciji filmova.

SVEUČILIŠTE U RIJECI

Filozofski fakultet

Sveučilišna avenija 4
51 000 Rijeka
Hrvatska

tel. (051) 265-600 | (051) 265-602
dekanat@ffri.hr
www.ffri.uniri.hr

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Nacionalizmi na istočnoj obali Jadrana u 19. i 20. stoljeću		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Utorkom 16:15-18:00, uč. 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Ne		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Maja Polić		
	Kabinet	Prostorija za studente Odsjeka za povijest	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom 9:00-10:00; utorkom 15:00-16:00		
	Telefon	(051) 265-638 (tajnica gđa. Gordana Dželalija)	
	e-mail	maja.polic5@gmail.com	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
Uvod u nacionalizam; Pristup nacionalizmu – Nikša Stančić, Anthony D. Smith, Eric Hobsbawm; Istočna obala Jadrana, posebice hrvatski prostori u XIX. i XX. stoljeću; Regije i upravne jedinice na hrvatskoj obali – Istra, Rijeka, Kvarnersko primorje, Dalmacija; Ilirski pokret/Hrvatski narodni preporod i buđenje nacionalne svijesti; Jugoslavenska/južnoslavenska, pravaška i srpska ideologija; Talijanski iredentizam; Mađarsko-mađaronske, talijansko-talijanaške i autonomaške vladajuće strukture; Protofašizam i "Talijanska regenza Kvarnera"; Riječka Država; U Kr. Italiji i Kr. SHS/Jugoslaviji; Demografske promjene; Značajne i znamenite ličnosti: Juraj Dobrila, Matko Laginja, Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić, Erazmo Barčić, Frano Supilo, Francesco Vidulich, Mihovil Pavlinović, Miho Klaić, Šime Ljubić, Juraj Biankini, Anton Mahnič/Antun Mahnić, Gabriele D'Annunzio, Riccardo Zanella, Ante Ciliga i dr.			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekuje se da će studenti nakon položenog ispita moći: - samostalno promišljati i objasniti sadržaje ne samo političkih, nego i društvenih, kulturnih i drugih povijesnih kretanja na prostoru istočne, napose hrvatske obale Jadrana u vrijeme kapitalnih, brzih povijesnih mijena – u „vijeku nacija” i „vijeku ratova”; - dalje razvijati i primjenjivati stečeno znanje; - komparirati i analizirati procese i događaje; - samostalno promišljati povijesne procese; - oblikovati, prilagoditi i prenositi stečeno znanje.			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0,75	0	
~~Aktivnost na nastavi~~	~~0~~	~~10~~	~~0~~
Samostalni rad	0,35	20	
~~Kontinuirana provjera znanja 1~~	~~0,50~~	~~20~~	
Kontinuirana provjera znanja 2	0,50	20	40
ZAVRŠNI ISPIT	0,90	30	40
UKUPNO	3	100	

Opće napomene:**Varijanta 2 sa završnim ispitom**

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA**OBVEZNA LITERATURA**

Benedict Anderson, Nacija: zamišljena zajednica: razmatranja o prijeklu i širenju nacionalizma, Zagreb, 1990.
 Nikša Stančić, Hrvatska nacija i nacionalizam u 19. i 20. stoljeću, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja)
 Petar Korunić, Rasparava o izgradnji moderne hrvatske nacije: nacija i nacionalni identitet, Slavonski brod, 2006. (odabrana poglavlja)
 Angelo Vivante, Jadranski iredentizam, Zagreb, 2002.

IZBORNA LITERATURA

Nacija i nacionalizam u hrvatskoj povijesnoj tradiciji (zbornik radova), Zagreb, 2007. (odabrani članci) Petar Strčić, Nacija i nacionalizam: hrvatstvo, mađarstvo, talijanstvo, srpstvo, slovenstvo, crnogorstvo i bošnjaštvo na hrvatskoj obali Jadrana u XIX. i XX. stoljeću, Kolo, X, 2, Zagreb, 2000, str. 74-80.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU**POHAĐANJE NASTAVE**

Studenti su obavezni redovito pohađati nastavu.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- pismeno: a) oglasna ploča
b) web stranice Odsjeka za povijest
c) e-poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

- Konzultacije
- E-poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeno.

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Studenti su dužni položiti dva međuispita (kolokvija) jedan međuispit (kolokvij) koji će biti uvjet, uz jedan samostalni rad i aktivnost na nastavi, za pristup završnom ispitu. Po ostvarenju uvjeta za pristupanje završnom ispitu studenti ispit polažu pismenim putem. Prag prolaznosti na međuispitu je 50%.

Ispitni rokovi se određuju početkom akademske godine, a mogu se mijenjati (bolest ili službena spriječenost) tjedan dana prije. O promjenama termina ispita moguće je saznati preko oglasne ploče Odsjeka za povijest te na web stranicama fakulteta. Odjava ispita se mora izvršiti bar 48 sata prije ispita u protivnom će se smatrati da je student rok iskoristio.

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI

Zimski	/
Proljetni izvanredni	/
Ljetni	16. 6. 2020. u 9h, 30. 6. 2020. u 9h
Jesenski izvanredni	2. 9. 2020. u 9h, 9. 9. 2020. u 9h

VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)

DATUM	NAZIV TEMA
3. 3.	Uvod u nacionalizam
10. 3.	Pristup nacionalizmu – Nikša Stančić, Anthony D. Smith, Eric Hobsbawm
17. 3.	Istočna obala Jadrana, posebice hrvatski prostori u XIX. i XX. stoljeću
24. 3.	Regije i upravne jedinice na hrvatskoj obali – Istra, Rijeka, Kvarnersko primorje, Dalmacija
31. 3.	Ilirski pokret/Hrvatski narodni preporod i buđenje nacionalne svijesti
7. 4.	~~Kolokvij 1~~
14. 4.	Jugoslavenska/južnoslavenska, pravaška i srpska ideologija
21. 4.	Talijanski iredentizam
28. 4.	Mađarsko-mađaronske, talijansko-talijanaške i autonomaške vladajuće strukture
5. 5.	Protofašizam i "Talijanska regenza Kvarnera"
12. 5.	Riječka Država
19. 5.	U Kr. Italiji i Kr. SHS/Jugoslaviji
26. 5.	~~Kolokvij 2~~ Demografske promjene
2. 6.	~~Demografske promjene~~ Značajne i znamenite ličnosti: Juraj Dobrila, Matko Laginja, Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić, Erazmo Barčić, Frano Supilo, Francesco Vidulich, Mihovil Pavlinović, Miho Klaić, Šime Ljubić, Juraj Biankini, Anton Mahnić/Antun Mahnić, Gabriele D'Annunzio, Riccardo Zanella, Ante Ciliga i dr.
9. 6.	~~Značajne i znamenite ličnosti: Juraj Dobrila, Matko Laginja, Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić, Erazmo Barčić, Frano Supilo, Francesco Vidulich, Mihovil Pavlinović, Miho Klaić, Šime Ljubić, Juraj Biankini, Anton Mahnić/Antun Mahnić, Gabriele D'Annunzio, Riccardo Zanella, Ante Ciliga i dr.~~ Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE

ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Samostalno promišljati i objasniti sadržaje ne samo političkih, nego i društvenih, kulturnih i drugih povijesnih kretanja na prostoru istočne, napose hrvatske obale Jadrana u vrijeme kapitalnih, brzih povijesnih mijena – u „vijeku nacija” i „vijeku ratova”	Uvod u nacionalizam; Pristup nacionalizmu – Nikša Stančić, Anthony D. Smith, Eric Hobsbawm; Istočna obala Jadrana, posebice hrvatski prostori u XIX. i XX. stoljeću; Regije i upravne jedinice na hrvatskoj obali – Istra, Rijeka, Kvarnersko primorje, Dalmacija; Ilirski pokret/Hrvatski narodni preporod i buđenje nacionalne svijesti;	Predavanja; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Samostalno promišljati povijesne procese	Jugoslavenska/južnoslavenska, pravaška i srpska ideologija; Talijanski iredentizam; Mađarsko-mađaronske, talijansko-talijanaške i autonomaške vladajuće strukture; Protofašizam i "Talijanska regenza Kvarnera"; Riječka Država; U Kr. Italiji i Kr. SHS/Jugoslaviji; Demografske promjene; Značajne i znamenite ličnosti: Juraj Dobrila, Matko Laginja,	Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; prezentacija
Komparirati i analizirati procese i događaje		Rad u grupi; izrada i prezentacija projekta	Zadaci izvedbe; prezentacija
Dalje razvijati i primjenjivati stečeno znanje		Predavanja; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji
Oblikovati, prilagoditi i prenositi stečeno znanje		Predavanja; individualni rad	Pismena provjera znanja (kolokvij, ispit); sudjelovanje u diskusiji

	Vjekoslav Spinčić, Matko Mandić, Erazmo Barčić, Frano Supilo, Francesco Vidulich, Mihovil Pavlinović, Miho Klaić, Šime Ljubić, Juraj Biankini, Anton Mahnič/Antun Mahnić, Gabriele D'Annunzio, Riccardo Zanella, Ante Ciliga i dr.		
--	--	--	--

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Povijest filozofije 2 (Rim)		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	2., 4., 6.		
Akadska godina	2019/20		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	Ponedjeljkom, 15.15-16.45; 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	Da		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Ana Gavran Miloš		
	Kabinet	426	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	Ponedjeljkom od 14-15, utorkom od 12-13.30		
	Telefon	051 265 640	
	e-mail	anag@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>1) Epikurovci (Epikur, Lukrecije): etika (hedonizam, strah od smrti), psihologija (o prirodi duše), fizika (atomizam)</p> <p>2) Stoička škola (Seneka, Epiktet, Marko Aurelije): etika (vrlina), život u skladu s prirodom, mirno podnošenje sudbine, ideal mudraca, determinizam</p> <p>3) Skeptici: pironovci, akademičari, modusi suzdržavanja od suda.</p> <p>4) Filozofija kao način života</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
Očekivani ishodi učenja:			
<p>1. Studenti će moći razlikovati, objasniti i kritički usporediti osnovne škole u helenističkoj filozofiji: epikurovsku, stoičku i skeptičku školu.</p> <p>2. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente epikurovske škole koje se odnose na osnovne postavke hedonističke etike; istinitost osjetilnih utisaka i argumenti protiv straha od smrti; atomizam i sloboda volje; rasprava o zajednici i pravедnosti.</p> <p>3. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente stoičke škole koje se tiču stoičke etike i uloge vrline; rasprava o ulozi emocija, rasprava o determinizmu i slobodi volje.</p> <p>4. Studenti će moći opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente skeptičke škole koje se tiču objašnjenja razvoja skeptičkog načina argumentiranja i odnosa prema znanju, skeptičkog razlikovanja vjerovanja i pojava, problema praktične primjene skeptičkog načina života.</p> <p>5. Studenti će moći kritički usporediti pojedine filozofske teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.</p>			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	X
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0.75	0	
Kontinuirana provjera znanja 1	0.75	40	

Kontinuirana provjera znanja 2	0.5	20
ZAVRŠNI ISPIT	1	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- **Tijekom nastave** student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- **Na završnom ispitu** student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9% ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

- 1) Gregorić, P., Grgić, F. i Hudoletnjak Grgić, M. Helenistička filozofija, KruZak, Zagreb 2005, str.91-140, 283-306
- 2) Epiktet, Priručnik, KruZak, Zagreb, 2006, str. 43-85
- 3) Seneka, L.A. Dijalozi, Nova Akropola, Zagreb, 2007, str. 31-121
- 4) Sekst Empirik, Obrisi pironizma, KruZak, Zagreb, 2008, str. 83-159

IZBORNA LITERATURA

1. Aurelije, M. Samom sebi, Matica srpska, Novi sad, 1961.
2. Ciceron, M.T. Rasprave u Tuskulu, Srpska književna zadruga, Beograd, 1974.
3. Ciceron, M.T. Filozofski spisi, Matica srpska, Novi sad, 1987.
4. Ciceron, M.T. Libri politici I-II, Demetra, Zagreb, 1995-6.
5. Ciceron, M.T. Libri Theologici, Demetra, Zagreb, 1999.
6. Ciceron, M.T. Lelije ili o prijateljstvu, CID-NOVA, Zagreb, 2006.
7. Ciceron, M.T. O dužnostima, Nova akropola, Zagreb, 2006.
8. Epiktet, Knjižica o moralu – Razgovori, CID-NOVA, Zagreb, 2002.
9. Plotin, Eneade I, Književne novine, Beograd, 1984.
10. Seneka, L.A. O gnjevu, Rad, Beograd, 1959.
11. Seneka, L.A. Rasprava o blaženom životu i odabrana pisma Luciliju, Grafos, Beograd, 1978.
12. Seneka, L.A. Pisma prijatelju, Matica srpska, Novi sad, 1987.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Od studenata se očekuje redovito pohađanje nastave te aktivno sudjelovanje na nastavi. Maksimalan broj izostanaka je četiri puta.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

Web stranice fakulteta
Elektroničkom poštom

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Nakon nastave i u vrijeme konzultacija
Elektroničkom poštom

NAČIN POLAGANJA ISPITA

Pismeni ispit

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	
Proljetni izvanredni	
Ljetni	23.6. u 12h i 6.7. u 12h
Jesenski izvanredni	4.9. i 11.9. u 12h
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEMA
3.3.	Uvodno predavanje: pregled škola i tema
10.3.	Epikurovci: hedonistička etika
17.3.	Epikurovci: kriteriji spoznaje
24.3.	Epikurovci: priroda duše i argumenti protiv straha od smrti
31.3.	Epikurovci: zajednica i pravednost
7.4.	Stoička etika: vrlina i dobar život
14.4.	Stoici i kriterij spoznaje
21.4.	Stoici i emocije
28.4.	Stoici i determinizam
5.5.	Kolokvij
12.5.	Skepticizam: uvod i razvoj skepticizma
19.5.	Skepticizam: problem znanja
26.5.	Skepticizam i praktični život
2.6.	Filozofija kao način života
9.6.	Kolokvij

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Razlikovati, objasniti i kritički usporediti osnovne škole u helenističkoj filozofiji: epikurovsku, stoičku i skeptičku školu	Osnovna obilježja škola helenističkog razdoblja	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente epikurovske škole	Hedonistička etika; istinitost osjetilnih utisaka; argumenti protiv straha od smrti; atomizam i sloboda volje	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente stoičke škole	Stoička etika i uloge vrline; rasprava o ulozi emocija, rasprava o determinizmu i slobodi volje; spoznajnosni utisci.	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit
Opisati, objasniti i kritički interpretirati osnovne argumente skeptičke škole	Razvoj skeptičkog načina argumentiranja i odnosa prema znanju; skeptičko	- predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad	- kolokvij - pismeni ispit

	razlikovanje vjerovanja i pojava; problem praktične primjene skeptičkog načina života		
Kritički usporediti pojedine filozofske teorije, identificirati i primijeniti argumente pojedinih teorija, te evaluirati teorije i argumente unutar rasprave, ukazujući na njihove prednosti i nedostatke.	Epikurejska filozofija, stoička filozofija, skeptička filozofija	<ul style="list-style-type: none"> - predavanje - rad na tekstu - rasprava - frontalni i individualni rad 	<ul style="list-style-type: none"> - kolokvij - pismeni ispit

IZVEDBENI PLAN

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU			
Naziv kolegija	Prapovijest i stara povijest Bliskog istoka i Egipta		
Studij	Preddiplomski sveučilišni studij <i>Povijest</i> (dvopredmetni)		
Semestar	II., IV., VI.		
Akadska godina	2019./2020.		
Broj ECTS-a	3		
Nastavno opterećenje (P+S+V)	30+0+0		
Vrijeme i mjesto održavanja nastave	petkom 8,15-10, P 402		
Mogućnost izvođenja na stranom jeziku	/		
Nositelj kolegija	Doc. dr. sc. Lucijana Šešelj		
	Kabinet	437	
Vrijeme za konzultacije (odrediti dva termina)	četvrtkom 15-16; petkom 10-11		
	Telefon	051 265 793	
	e-mail	lseselj@ffri.hr	
Suradnik na kolegiju			
	Kabinet		
	Vrijeme za konzultacije		
	Telefon		
	e-mail		
II. DETALJNI OPIS KOLEGIJA			
SADRŽAJ KOLEGIJA			
<p>1.) Prapovijest. Rana otkrića i razvitak spoznaja o postanku ljudske vrste. Razvoj prvobitnih društvenih zajednica i primitivnih društava. Rane kulture i arheološka periodizacija. Razvitak ranog neolitika, te počeci razvoja civilizacije na primjeru Bliskog istoka.</p> <p>2.) Kroz kronološku podjelu prati se razvoj bliskoistočnih civilizacija i Egipta. Osobiti naglasak je stavljen na Mezopotamiju i genezu stratificiranog društva, grada i države. Fenomen Uruka, ranodinastičko i akadsko doba; III. dinastija Ura, te razvoj egipatske države.</p> <p>3.) Doba teritorijalnih država kada dolazi do širenja visokih kultura, gradova, državnog ustroja i pisma. Starobabilonska država i kodifikacija zakona, Hamurabi. Asirska trgovina u Anadoliji. Grad-država Mari. Zlatno doba Egipta u srednjem kraljevstvu. Dokumenti iz Fayuma.</p> <p>4.) Doba velikih carstava i moćnih vladara. Novo kraljevstvo u Egiptu, Hetitsko carstvo, država Mitani, Babilonsko i Asirsko carstvo. Kontinuiteti (Egipat, Babilonija, Asirija) i promjene na prijelazu iz 2. u 1. tisućljeće (željezo, alfabet, karavanski promet na devama i novi značaj nomadizma). Novi narodi: Iranci na istoku, Aramejci, Feničani, Hebrejci na zapadu.</p> <p>5.) Fenomen gradova-država na Levantu i značenje luka i pomorstva za širenje visokih civilizacija s Bliskog istoka na Zapad.</p> <p>6.) Perzijsko carstvo i problemi upravljanja golemim i etnički šarolikim teritorijima.</p>			
OČEKIVANI ISHODI KOLEGIJA			
<p>Nakon odslušanog i položenog kolegija studenti će:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opisati osnovne činjenice iz prapovijesti i rane povijesti -opisati i ilustrirati povijesnu geografiju -objasniti pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja prvobitnih ljudskih društava, rane bliskoistočne povijesti i egiptologije -interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike -analizirati arheološke, antropološke, paleontološke i povijesne izvore -primjenjivati kritičko razmišljanje -pokazivati intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema, empatiju i poštovanje vrijednosti ljudske i kulturne različitosti 			
NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE (označiti aktivnost s „x“)			
Predavanja	Seminari	Konzultacije	Samostalni rad
X		X	
Terenska nastava	Laboratorijski rad	Mentorski rad	Ostalo
III. SUSTAV OCJENJIVANJA			
AKTIVNOST KOJA SE OCJENJUJE	UDIO U ECTS BODOVIMA	MAX BROJ BODOVA	
Pohađanje nastave	0,75	0	

Kontinuirana provjera znanja 1	0,70	30
Kontinuirana provjera znanja 2	0,70	30
ZAVRŠNI ISPIT	0,85	40
UKUPNO	3	100

Opće napomene:

Varijanta 2 sa završnim ispitom

Kroz sve aktivnosti tijekom nastave treba skupiti odgovarajući broj ocjenskih bodova da bi se moglo pristupiti završnom ispitu.

- Tijekom nastave student može ostvariti od najmanje 50% do najviše 70% ocjenskih bodova.
- Na završnom ispitu student može ostvariti od najviše 50% do najmanje 30% ocjenskih bodova.

Ukupna ocjena uspjeha: Na temelju ukupnoga zbroja ocjenskih bodova stečenih tijekom nastave i na završnome ispitu određuje se konačna ocjena prema sljedećoj raspodjeli:

OCJENA	PREDDIPLOMSKI I DIPLOMSKI STUDIJI
5 (A)	od 90% do 100% ocjenskih bodova
4 (B)	od 75% do 89,9% ocjenskih bodova
3 (C)	od 60% do 74,9%, ocjenskih bodova
2 (D)	od 50% do 59,9% ocjenskih bodova
1 (F)	od 0% do 49,9% ocjenskih bodova

IV. LITERATURA

OBVEZNA LITERATURA

Contenau G., Babilon i Asirija, Zagreb, 1979.

Povijest, sv. 1, *Prapovijest i prve civilizacije*, Europapress holding, Piello, 2007. (odabrana poglavlja vezana uz teme u sadržaju)

Povijest, sv. 2, *Egipat i antička Grčka*, Europapress holding, Piello, 2007. (odabrana poglavlja vezana uz teme u sadržaju)

Uranić I., *Stari Egipat*, Zagreb, 2004.

IZBORNA LITERATURA

Dimitrijević, S., Težak-Gregl, T., Majnarić-Pandžić, N., *Prapovijest, Povijest umjetnosti u Hrvatskoj*, Zagreb 1998.

Hawkes J., *Prethistorija, Historija čovječanstva*, sv. 1, Zagreb, 1966. (odabrana poglavlja)

Heršak E., *Drevne seobe*, Zagreb, 2005.

Karavanić, I., *Život neandertalca*, Školska knjiga, Zagreb 2004.

Kramer S. N., *Historija počinje u Sumeru*, Zagreb, 1966.

Matasović R., *Kultura i književnost Hetita*, Zagreb, 2000.

Montet P., *Egipat u doba Ramzesa*, Zagreb, 1979.

Nissen, H. J., *The early history of the Ancient Near East 9000-2000 BC*, Chicago, 1988.

The Cambridge Ancient History, 2. ili 3. izdanje, sv. 1-3, 1970-1992. (odabrana poglavlja)

Woolley L., *Počeci civilizacije, Historija čovječanstva*, sv. 2, Zagreb, 1966. (odabrana poglavlja)

Velika ilustrirana povijest svijeta, sv. I-IV, Otokar Keršovani, Opatija, 1974-79.

V. DODATNE INFORMACIJE O KOLEGIJU

POHAĐANJE NASTAVE

Studenti su dužni biti nazočni na 70% predavanja.

NAČIN INFORMIRANJA STUDENATA

- Usmeno
- Pismeno: a) oglasna ploča Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci
b) web stranice Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Rijeci

KONTAKTIRANJE S NASTAVNICIMA

Konzultacije prema rasporedu

NAČIN POLAGANJA ISPITA

pismeno

OSTALE RELEVANTNE INFORMACIJE

Svako neovlašteno preuzimanje tuđega teksta bez navođenja izvora smatra se intelektualnom krađom i podložno je sankcijama predviđenim važećim aktima!

ISPITNI ROKOVI	
Zimski	/
Proletni izvanredni	/
Ljetni	17. 06. i 1. 07. u 12,30 sati
Jesenski izvanredni	3. 09. i 10. 09. u 12,30 sati
VI. POČETAK I ZAVRŠETAK TE SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (POPIS TEMA)	
DATUM	NAZIV TEME
6.3.	Razvoj ljudske vrste i prve kulture
13.3.	Pojava neolitika i neolitička "revolucija"
20.3.	Fenomen nastanka visokih civilizacija na Bliskom istoku: osnovna obilježja
27.3.	Nastanak egipatske države
3.4.	Doba teritorijalnih država na Bliskom istoku: odabrani primjeri
17.4.	Kolokvij 1
24.4.	Novo kraljevstvo u Egiptu
8.5.	Hetiti
15.5.	Mitani i Huriti
22.5.	Babilonsko carstvo
29.5.	Kolokvij 2
5.6.	Asirsko carstvo
12.6.	Ahemenidsko carstvo

VII. KONSTRUKTIVNO POVEZIVANJE			
ISHODI UČENJA	SADRŽAJ	AKTIVNOSTI ZA NASTAVNIKE I STUDENTE (metode poučavanja i učenja)	METODE VREDNOVANJA
Objasniti osnovne činjenice iz prapovijesti i rane povijesti Bliskog istoka i Egipta.	1.) Prapovijest. Rana otkrića i razvitak spoznaja o postanku ljudske vrste. Razvoj prvobitnih društvenih zajednica i primitivnih društava. Rane kulture i arheološka periodizacija. Razvitak ranog neolitika, te počeci razvoja civilizacije na primjeru Bliskog istoka. 2.) Kroz kronološku podjelu prati se razvoj bliskoistočnih civilizacija i Egipta.	Predavanja. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi.
Opisati i ilustrirati povijesnu geografiju Bliskog istoka i Egipta kroz razdoblja	Osobiti naglasak je stavljen na Mezopotamiju i genezu stratificiranog društva, grada i države. Fenomen	Predavanja. Analiza karata. Rad u grupi. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi.
Objasniti pojmove, probleme i teorijske rasprave koje postoje kod proučavanja prvobitnih ljudskih društava, rane		Predavanja. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi.

bliskoistočne povijesti i egiptologije	<p>Uruka, ranodinastičko i akadsko doba; III. dinastija Ura, te razvoj egipatske države.</p> <p>3.) Doba teritorijalnih država kada dolazi do širenja visokih kultura, gradova, državnog ustroja i pisma. Starobabilonska država i kodifikacija zakona. Hamurabi. Asirska trgovina u Anadoliji. Grad-država Mari. Zlatno doba Egipta u srednjem kraljevstvu. Dokumenti iz Fayuma.</p> <p>4.) Doba velikih carstava i moćnih vladara. Novo kraljevstvo u Egiptu, Hetitsko carstvo, država Mitani, Babilonsko i Asirsko carstvo. Kontinuiteti (Egipat, Babilonija, Asirija) i promjene na prijelazu iz 2. u 1. tisućljeće (željezo, alfabet, karavanski promet na devama i novi značaj nomadizma). Novi narodi: Iranci na istoku, Aramejci, Feničani, Hebrejci na zapadu.</p> <p>5.) Fenomen gradova-država na Levantu i značenje luka i pomorstva za širenje visokih civilizacija s Bliskog istoka na Zapad.</p> <p>6.) Perzijsko carstvo i problemi upravljanja golemim i etnički šarolikim teritorijima.</p>		
Interpretirati metodologije koje se koriste u istraživanju ove problematike		Predavanja. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi.
Analizirati arheološke, antropološke, paleontološke i povijesne izvore.		Predavanja. Analiza arheoloških predmeta i kostura (fotografije, crteži). Rad na tekstovima. Rad u grupi. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi. .
Primjenjivati kritičko razmišljanje.		Predavanja. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi. Pismeni rad.
Pokazivati intelektualnu otvorenost, znatiželju i kreativnost u rješavanju problema, empatiju i poštovanje vrijednosti ljudske i kulturne različitosti.		Predavanja. Rasprava.	Kolokviji. Sudjelovanje u raspravi. Pismeni rad.